PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 60 lir — Leto XXIV. Št. 219 (7112) — TRST, torek, 24. septembra 1968

PONOVNE GOVORICE O SESTANKU «NA VRHU»

Kongres KPČ verjetno že oktobra istočasno tudi federativna ureditev

Zanimivo zadržanje madžarske manjšine v ČSSR - Jakubovski v Berlinu - Pravda o «revizionizmu» - Obsodbe okupacije britanske, norveške in švicarske partije, ki ne bodo šle na pripravljalno konferenco v Budimpešto

PRAGA, 23. — V češkoslovaški prestolnici se ponovno govori o možnosti bližnjega sestanka «na vrhu» med sovjetskimi in češkoslovaškimi voditelji. Ta sestanek bi moral biti že prejšnji teden, vendar do njega ni prišlo. Najprej so se Sovjeti sestali samo s Černikom, da rešijo nekatera nujna vprašanja predvsem gospodarskega značaja, kasneje pa niso hoteli ničesar slišati o razgovorih na politični ravni. Predvsem so zavrnili razgovore s partijsko delegacijo, ker bi na ta način dejansko podprli Dubčka.

Sedaj kaže, da so s češkoslovaške strani pripravili obširno delegacijo, v kateri naj bi bil tudi predsednik republike Svoboda. Do tega sestanka naj bi po nekaterih vesteh prišlo čez dva-tri dni, po drugih pa v začetku prihodnjega tedna.

Član komisije za pripravo kongresa KP Češke in član CK KP Češkoslovaške Martin Vaculik je izjavil uredniku lista «Život strani», da bo kongres verjetno v začetku oktobra. Spričo pomanjkanja časa ne bo predkongresne debate v partijskih organizacijah. Računajo pa s tem, da se bodo delegati posvetovali z osnovnimi organizacijami, kako oceniti sedanji politični položaj, o vlogi najvišjih partijskih organov, o federaciji in o tistih, ki jih predlagajo v vodstvo KP Češke.

Politična komisija za pripravo kongresa čeških komunistov se zavzema za to, kot je razvidno iz Vaculikove izjave, da bi kongres sklicali čimprej, saj bi bilo treba tudi KP Češke organizirati pred razglasitvijo federativne ureditve 28. oktobra. Poleg tega komisija meni, naj bi se odpovedali poprej pripravljeni programski deklaraciji kongresa. Namesto tega predlagajo, naj bi kongres sprejel politični dokument, v katerem bi obrazložil nujnost ustanovitve KP Češke, ocenil politični položaj in začrtal taktiko češke partije v najbližnji prihodnosti.

Kot piše «Rudo pravo», še pred dobrim mesecem ni bilo dneva, da bi ne bilo slišati vznemirljivih vesti o nacionalni nestrpnosti v južnem delu Slovaške, kjer živijo različne narodnosti. O položaju Slovakov in Madžarov (okrog pol milijona) na tem področju se ni le debatiralo, temveč so se dogajale tudi grobosti. Zadnje čase v časopisu ni novic o nacionalnih navzkrižjih.

V okviru priprav na federativno ureditev države rešujejo zdaj vprašanje enakopravnega položaja Madžarov in drugih narodnosti. Češkoslovaški Madžari so prej vsak dan poslušali budimpeški radio, ker je bila dejavnost češkoslovaškega radia in tiska močno omejena. V zadnjem času pa ne poslušajo več budimpeških informacij, ker menijo, da niso dovolj objektivne.

Iz Berlina poročajo, da je Walter Ulbricht danes sprejel sovjetskega generala Ivana Jakubovskega poveljnika varšavskega pakta. Uradna agencija dodaja, da je bil sestanek posvečen «okrepitvi obrambne moči držav članic varšavskega pakta». Na sestanku je sodeloval tudi član političnega urada centralnega komiteja Eric Honeckern in minister za obrambo Heinz Hoffmann.

Sovjetska agencija TASS je danes kritizirala novi tednik češkoslovaške partije «Pilitika», češ da objavlja proti-socialistična stališča, da brani tajne radijske postaje in spodbuja čitatelje, da se upro moskovskemu sporazumu na tak način da jih uči, kako naj se mu izognejo.

«Pravda» objavlja dopis iz Prage, v katerem se trdi, da pomeni geslo «enotnost ljudstva» v resnici orožje v rokah proti-revolucionarnih sil, ki so temu geslu dale protisovjetsko in malo-buržuazno vsebino. Na tak način naj bi uspelo zastrupiti mnogo ljudi in okrepiti sile, ki so proti izvajanju moskovskih sporazumov.

Isti list objavlja tudi ideološki članek akademika Jurija Franceva, ki napada pozicije «revizionistov». Pisec trdi, da «revizionisti» napadajo «dogmatizem», v resnici pa kritizirajo zvestobo načelom socializma in vnašajo buržoazne teorije. Na Češkoslovaškem so na primer skušali dokazati, da Leninizem ni mednarodna doktrina, temveč da gre za nekaj orientalskega, ki ne more veljati za zapadne razvite države. V resnici, pa trdi akademik, da je lahko samo ena teorija in da ni drugega socializma kot «znanstveni socializem, ki temelji na marksizmu-leninizmu».

Britanska partija je danes objavila izjavo, v kateri zahteva, da se čete varšavskega pakta čim prej umaknejo iz Češkoslovaške. V izjavi je rečeno, da ostaja partija zvesta izjavi od 24. avgusta, v kateri je obžalovala vojaško intervencijo v ČSSR.

Norveška partija je obsodila intervencijo v Češkoslovaški in je izjavila, da predstavlja dolgotrajno škodo tudi za druge socialistične države. V sporočilu CK je nadalje rečeno, da vojaška intervencija ruši načela na katerih temelje odnosi med socialističnimi državami in da zaradi tega zahtevajo takojšen umik čet varšavskega pakta kot najvažnejši pogoj za normalizacijo odnosov med socialističnimi državami, saj mora biti spoštovanje neodvisnosti ohranjeno na osnovi nespornih načel marksizma-leninizma.

Tajnik norveške partije Ivar Lie pa je izjavil, da ne bodo šli na posvetovanje, ki se bo vršilo ta teden v Budimpešti za pripravo svetovne konference komunističnih partij, ker položaj zaradi zasedbe Češkoslovaške ni tak, da bi omogočil takšno konferenco.

Švicarska delavska partija (komunistična) je ponovila svojo obsodbo zasedbe ČSSR in je izjavila, da se bo lahko vršila konferenca komunističnih partij, samo ko bodo obstajali pogoji za svobodno in odprto razpravo, zaradi česar se je izrazila za prekinitev pripravljalnih del za konferenco.

De Gaulle v petek v Bonnu

BONN, 23. — General De Gaulle bo prispel v zapadno-nemško prestolnico v petek popoldne in se bo takoj sestal «na štirj oči» s kancelerjem Kiesingerjem. Še istega dne se bodo pričeli razgovori med zunanjima ministroma, naslednjega dne bo razgovor s predsednikom republike, čemur bodo popoldne sledili razgovori med obema delegacijama. Verjetno bodo obravnavali predvsem položaj glede odnosov med Vzhodom in Zahodom in bo zato tudi delegacija nekoliko manj številna in bo prav gotovo prisoten obrambni minister Messmer.

Indira Gandi v Braziliji

RIO DE JANEIRO, 23. — Indijska predsednica vlade Indira Gandi je prispela v Brazilijo, kjer jo je pozdravil zunanji minister Magalhaes Pinto. Indira Gandi se bo zadržala v Braziliji štiri dni, s čemer bo pričela svoj obisk po raznih republikah Latinske Amerike.

PO SOBOTNEM ODPRTJU «KRAŠKE HIŠE»

Velik ljudski praznik v Repnu

Na «kraško ohcet» je prišlo nad 180 narodnih noš iz raznih krajev - Repenci so v veliki meri pripomogli k lepemu uspehu celotne prireditve - Nastopili so tudi pevski zbori in folklorna skupina «France Marolt» iz Ljubljane

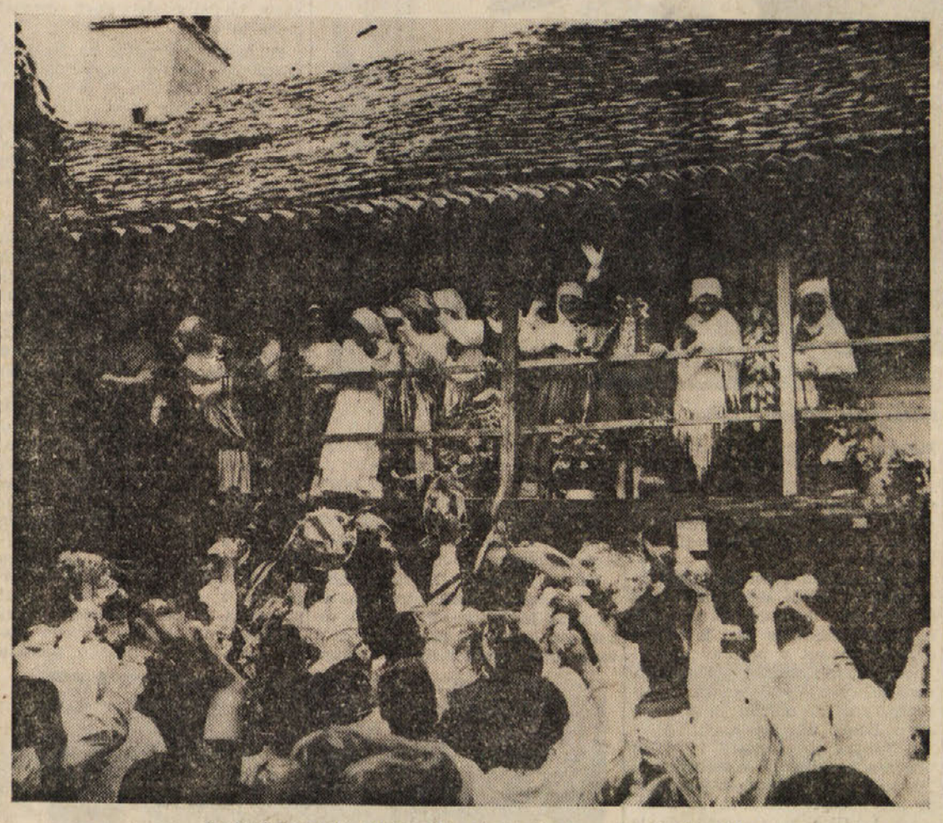

Ženin in nevesta odzdravljata ohcetarjem z ganka Kraške hiše

V nedeljo je bilo na Krasu veliko slavje, ljudski praznik, ki bo vsem ostal v lepem spominu. Po sobotni svečani otvoritvi muzeja «Kraška hiša», in razstave kraške plastike, je bila v Repnu prva kraška ohcet. V repentabrski cerkvi sta si obljubila večno zvestobo Mira Piščanc in Angel Krmec. Vsi obredi, od prevoza bale v soboto zvečer, do svatovskega kosila in plesa, so bili po starem običaju. Novica, ženin, priče in svatje so bili v narodnih nošah, na ohcet pa je prišlo tudi 180 narodnih noš s Krasa, . Brega in Trsta ter skupine narodnih noš iz Goriške in Gorenjske. V okviru kraške ohceti je bila tudi kulturna prireditev z nastopom domačega moškega pevskega zbora pod vodstvom pevovodje Mirka Guština, pevskega zbora «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela pod vodstvom pevovodje Ignaca Ote ter folklornega ansambla «Franc Marolt» iz Ljubljane.

Kljub slabemu vremenu in čeprav je deževalo do 11. ure je prireditev popolnoma uspela ter privabila v Repen nekaj tisoč gostov s Krasa, z Brega in Trsta. Razne prizore, od otvoritve «Kraške hiše» do plesa, so posneli za posebno oddajo RTV Ljubljana. Muzej «Kraška hiša» in razstavo kraške plastike si je v nedeljo ogledala ter prisostvovala kraški ohceti skupina profesorjev in študentov etnografije z univerze v Bonnu, katerim je dr. Boris Kuhar, ravnatelj Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani, prikazal etnografske zanimivosti in zgodovino našega Krasa. V «Kraški hiši» je bilo v nedeljo popoldne vse do teme vedno polno obiskovalcev, prihajali pa so tudi včeraj in si z velikim zanimanjem ter pohvalnimi izrazi ogledovali prostore, starinsko opremo, pohištvo, obleke in razne predmete.

Prav gotovo bosta muzej «Kraška hiša» in kraška ohcet vzbudila še večje zanimanje za naš Kras, za spoznavanje njegove zgodovine in kulturne tradicije, za življenje in razmere kraškega človeka. To je lepa pridobitev in važen prispevek k zaščiti našega Krasa.

Repenci so se lepo pripravili in mnogo pripomogli, da je vsa prireditev tako lepo uspela. Očistili so ulice in dvorišča, postavili slavoloke in vence, rože na okna in ganke. V prvih jutranjih urah v nedeljo je hud veter vrgel na tla slavolok ob vhodu v Repen. Ko so domačini to zapazili, so se takoj lotili dela. Čeprav je lilo kot iz škafa so ga v kratkem času spet po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

NA ZBOROVANJU V SORRENTU

Predstavniki demokristjanske levice zahtevajo izstop struje iz stranke

Vodstvo republikanske stranke nasprotuje načrtu vlade o visokošolski reformi

RIM, 23. — V Sorrentu se je zaključilo srečanje predstavnikov demokrščanske levice, ki pripadajo struji «Forze nuove».

Prvič, odkar obstaja Krščanska demokracija, je v zaključnem govoru najvidnejši predstavnik struje omenil možnost izstopa iz KD in povezave z drugimi levičarskimi silami.

Med potekom srečanja so delegati ostro obsojali konservativnost Krščanske demokracije. Napadli so tiste levičarske predstavnike v KD, ki nasprotujejo «dorotejskemu vodstvu, zato da pridejo v vlado», v kateri bi prav to vodstvo imelo glavno besedo.

Najbolj jasno je brez dvoma govoril predstavnik mladine, Faraguti, ki je dejal: «Ne moremo ostati z eno nogo v novem, z drugo pa v starem — sicer moramo iti iz stranke.»

Sindikalist Gaspari pa je dejal, da je proti novemu transformizmu, ki pripravlja vstop levice v novo vlado leve sredine «KD ni več ljudska stranka, to je dejstvo, in njena večina ni nikoli razumela vprašanj delavskega razreda. Izdala je vsa pričakovanja o srečanju z njimi zaradi vezi, ki jo vežejo na druge razrede.»

Benadusi, bivši mladinski tajnik pa je kratko in malo zahteval izstop iz stranke.

Ob treh popoldne je srečanje zaključil Donat Cattin, ki je potrdil nezadovoljstvo med strankinimi člani, za katere je dejal, da «bežijo iz nje». Prav tako je dejal, da so nezadovoljni vrhovi katoliških organizacij, kjer tričetrt srednjih in visokih kadrov teh organizacij «deluje v gibanjih, ki ne soglašajo z uradno demokrščansko politiko». Dejal je, da mora demokrščanska levica delati skladno z gibanjem «katoliškega protesta» in to na «liniji, ki more pripraviti pogoje za izstop iz stranke v doglednem roku, ki ga je mogoče izračunati na prstih ene roke». O KD je dejal, da «ni več tista, v katero smo bili vstopili, ker je njena večina izdala programske predpostavke». Resna alternativa se mora iskati samo v povezavi s silami zunaj stranke.

Glede takojšnjih nalog demokrščanske levice je Donat Cattin dejal, da se morajo vsiliti politični ukrepi, kot na primer miroljubna politika, nove gospodarske izbire, preobrazba ustanove Federconsorzi, parlamentarna preiskava o delu SIFAR. To more demokrščanska levica narediti samo, dokler je v vladni večini.

Z zadnjimi, dvoumnimi stališči, se je strinjal tudi poslanec Vittorino Colombo, ki je dejal, da «če bomo igrali dobro bo imenovan človek, ki si ga želimo». Govori se, naj bi kandidat demokrščanske levice za predsednika bil Aldo Moro.

Struja «Forze nuove» bo ta mesec imela še vrsto sestankov po vseh pokrajinah. Zaenkrat je srečanje v Sorrentu porodilo nekaj stvarnih sadov. Dano je bilo namreč navodilo poslancem, ki pripadajo struji, naj predložijo popravke vladnim dekretom o gospodarstvu: predložitev samostojnega zakona o pokojninah, skladno z zahtevami sindikatov; predložitev resolucije, ki naj zahteva evropsko pobudo Italije v smislu pomirjevanja.

Po dolgih razpravah v komisiji za obrambo pri poslanski zbornici, ki so zadevale predlog parlamentarne preiskave o «zadevi SIFAR», med katero so demokrščanski predstavniki postavili vrsto proceduralnih ugovorov, po katerih naj bi se razprava prekinila, je predsednik komisije, poslanec Mattarella (KD) sklenil pisati predsedniku poslanske zbornice Pertiniju (PSU). V pismu prepušča Petriniju sodbo o tem, ali so proceduralne ovire, ki jih navajajo demokristjani, sprejemljive.

Prvič se je po sicer prekinjenih poletnih počitnicah sestala poslanska zbornica na rednem zasedanju in začela razpravo o predlogu zakonskega odloka o pomoči specializiranim kmečkim podjetjem v primeru škode zaradi slabega vremena.

Vodstvo republikanske stranke je zakjučilo redno sejo in je objavilo, da se ne strinja z visokošolsko reformo, ki jo predlaga vlada. Zato daje vodstvo mandat parlamentarnima skupinama, naj predstavijo spreminjevalne predloge k zakonskemu načrtu za reformo šolstva, ki naj težijo po novi, resnično organski reformi.

Republikansko vodstvo je sprejelo tudi tržaško delegacijo stranke, ki je orisala gospodarski položaj v mestu.

CK PSIUP, ki je nedavno zaključil svojo razpravo o Češkoslovaški, je sklenil, da bo drugi strankin kongres od 18. do 21. decembra letos v Neaplju.

Pred splošno ofenzivo v Vietnamu

HANOJ, 23. — Glasilo severnovietnamske stranke dela «Nan dan» piše v komentarju o Južnem Vietnamu, da so sile osvobodilne fronte vrgle iz boja že 442 tisoč vojakov, od teh 153 tisoč Amerikancev. Zaključuje pa s stavkom, da se pripravljajo osvobodilne sile na splošno ofenzivo in hkraten upor v mestih.

Borci južnovietnamske osvobodilne fronte so zavzeli včeraj neko taborišče ujetnikov pri Quang Ngaiu, 570 kilometrov severovzhodno od Sajgona, kjer je tudi ameriško pomorsko oporišče Chu Lai.

V severnih pokrajinah Južnega Vietnama so danes divjali krvavi boji, in sicer blizu Gyo Linha, le nekaj kilometrov južno od demilitarizirane cone, blizu Da Nanga ter jugozahodno od mesta Phu Mia, kjer so se vladne sile, ki izvajajo očiščevalno operacijo, srdito spopadle z osvobodilnimi silami.

Težki bombniki «B-52» so bombardirali zbirališča osvobodilnih sil blizu oporišča Da Nang. V šestih drugih akcijah, ki so jih ameriška letala izvedla sinoči in davi, so bombardirala oporišča osvobodilne fronte okrog Sajgona.

Minulo noč pa so osvobodilne sile z minometi obstreljevale mesto Phan Rang, sedež pokrajine Ninh Thuan.

Kot je sporočila agencija južnovietnamske osvobodilne fronte «Giai Phong», so borci fronte onesposobili za boj bataljon tajskih vojakov, ki je bil na položaju okrog letališča Binh Son, vzhodno od Sajgona. To je prva novica o uničevanju kake tajske enote v Južnem Vietnamu.

O tej bitki piše glasilo severnovietnamske vojske, «Quan doi», da je to resno opozorilo tajskim oblastem, ki pošiljajo v Vietnam «meso za topove».

Enote, ki so sestrelile helikopterje, v katerih sta preletavala generala Ware in Worley neko bojno področje in ju ubile, so danes prejele visoki odlikovanji vrhovnega poveljstva osvobodilnih sil.

Utrgal se je viseči most šest mrtvih

TITOGRAD, 23. — V Titogradu, glavnemu mestu Črne gore, se je danes zjutraj malo pred sedmo uro pripetila huda nesreča, ki je terjala pet mrtvih in 24 hudo ranjenih. V trenutku, ko so delavci hodili na delo, učenci in študentje v šolo, se je zrušil viseči most na reki Morači, ki veže novi in stari del mesta. Petdeset oseb, ki je v tem trenutku bilo na mostu, je padlo z dvajsetmetrske višine v naraslo Moračo in na kamnito obalo. Pri tem se je šest oseb ubilo in 24, večinoma učencev in študentov, je bilo hudo ranjenih. Priče trdijo, da je število smrtno ponesrečenih večje, češ da je več oseb padlo v deročo reko, od katerih se mnoge še niso rešile.

V kritičnem trenutku so mnogi laže ranjeni pokazali veliko nesebičnost in pozrtvovalnost in pomagali pri reševanju hudo ranjenih in ogroženih. Tako je polkovnik Raspopović rešil iz reke štiri ranjene. Na pomoč ponesrečenim so takoj priskočili vojaki iz bližnje vojašnice in meščani, ki so takoj priskočili na pomoč in pomagali prevažati ponesrečence v bolnišnico. Ponesrečence so v bolnišnici neposredno po nesreči obiskali predsednik občine Milatović in predsednik izvršnega sveta Črne gore Zarković. Predsedstvo skupščine Titograda je proglasilo ob nesreči en dan žalosti in odločilo, da se smrtno ponesrečeni pokopljejo na stroške občine in uvede stroga preiskava o vzrokih nesreče. Nesreča se je dogodila ker je pod težo 50 oseb, ki so v tistem trenutku bile na mostu, iz do sedaj še ne ugotovljenih vzrokov, popustila ena od dveh jeklenih vrvi, ki držita most.

Dva prisilna poleta na Kubo

BOGOTA, 23. — Danes sta bili ugrabljeni dve kolumbijski letali, obe last družbe «Avianca». Pilote so prisilili, da so odleteli z njima na Kubo. Letali sta vzdrževali progo v notranjosti dežele.

V zadnjih treh dneh so bila tri letala prisiljena leteti na Kubo. Letos je bilo ugrabljenih 19 letal.

NOV VESOLJSKI USPEH SOVJETSKIH ZNANSTVENIKOV

«Zond-5» se je vrnila na Zemljo in pristala v Indijskem oceanu

Sonda je obkrožila Luno v razdalji 1950 km - Priprave za podoben polet s človeško posadko?

MOSKVA, 23. — Luna je veliko bliže naši Zemlji kot kdaj koli prej. Sovjetskim znanstvenikom se je namreč prvič posrečilo vzpostaviti progo Zemlja - Luna - Zemlja, s tem da so v nedeljo, 15. septembra izstrelili sondo in jo po sedmih dneh kroženja priklicali na Zemljo. Brez dvoma je to izreden uspeh sovjetske znanosti, ki je odprla ne samo novo fazo raziskovanja vesolja, temveč je pokazala tudi, da ni daleč čas, ko bodo na Luno poletele človeške posadke.

Sovjetska vesoljska ladja je pristala v soboto ob 18.08 po italijanskem času v Indijskem oceanu, in sicer nekako na sredi med južnim delom afriške celine in Avstralije. Vest je javila sovjetska agencija Tass. Vesoljska ladja «Zond-5» je vstopila v področje zemeljske atmosfere 21. septembra ob 17.45 po italijanskem času z «drugo vesoljsko hitrostjo» (približno 11.000 metrov na sekundo) ter je ob 18.08 pristala na določenem področju Indijskega oceana. Avtomatična postaja «Zond-5», nadaljuje Tass v poročilu, je med aerodinamično zavorno fazo ob vstopu v območje Zemlje, sledila balističnemu tiru. Avtomatično postajo, ki je imela v notranjosti znanstvene naprave, je 22. septembra poslednja z morja sovjetska raziskovalna ladja.

Med poletom okoli Lune je vesoljska ladja izvedla znanstvene raziskave. Tass tudi pravi, da je «Zond» mehko pristala na določenem področju in da so med poletom sproti nadzorovali vodilni sistem v njej z Zemlje, kjer so tudi uredili vse potrebno za popravo tira za povratek iz vesolja. Sovjetska tiskovna agencija je potrdila, da so vse naprave redno delovale in da dejstvo, da je sonda pristala na določenem področju, predstavlja izreden uspeh sovjetske znanosti in tehnike. S tem so rešili znanstveni in tehnični problem in so prišli do novih smernic za bodoče proučevanje vesoljskega prostora in planetov sončnega sistema s pomočjo avtomatičnih postaj, ki se bodo vrnile na Zemljo z zbranimi podatki.

Zahodni opazovalci se po tem izrednem uspehu sovjetskih znanstvenikov sprašujejo, če bodo skušali v bližnjem času pripraviti tudi obhod Lune s človeško posadko. Najbolj pa jih je presenetil potek manevrske tehnike sonde, ki so jo izstrelili v nedeljo, 15. t.m. in jo nato usmerili «v parkirni tir» okoli Zemlje.

V torek pa so z Zemlje sprožili pogonski sistem, ki je spravil vesoljsko ladjo točno v smer Lune. Polet okoli Lune je potekal v razdalji 1.950 km. Brez dvoma je šlo za izvidniški polet, ki je pripomogel, da se je vesoljska ladja vrnila na Zemljo z zelo čistimi slikami in tudi zelo točnimi geomagnetičnimi podatki. Potem ko je «Zond-5» letela v obliki osmice po določenem tiru, se je začel povratek k Zemlji. Sovjetski znanstveniki so z njihovega središča zmanjšali hitrost, točno določili kraj in predvsem kot, v katerem je ladja vstopila v gostejšo zračno plast. To so bili najhujši problemi, ki so jih Sovjeti odlično rešili.

Po mnenju opazovalcev v Moskvi smo se s tem močno približali trenutku, ko se bodo ljudje izkrcali na Luni. Nihče pa ne zna odgovoriti, če se bo to posrečilo v kratkem sovjetski vesoljski ladji s človeško posadko. Predvsem so se Sovjeti poslužili zelo lahkega pogonskega stroja, verjetno s plazmo, s čimer so rešili vprašanja lažje usmeritve po določenem tiru, kar prav gotovo ne bi mogli doseči s težjimi pogonskimi sredstvi.

Akademik G. Petrov, ki vodi zavod za vesoljske raziskave pri sovjetski akademiji znanosti, je v intervjuju govoril o napredku v tehniki povratka z Lune. Predvsem je bilo treba najti možnost usmerjevalnih sistemov, ki bi dovoljevali ladji, da bi prišla v zemeljsko atmosfero brez odvečne teže. Precej dela je bilo z reševanjem vprašanj aerodinamike in z računanjem zračnih tokov na ladjo, ki vstopa v atmosfero z «drugo vesoljsko hitrostjo», ki je tipična za prehod iz enega na drugo področje. Sovjetski akademik je izjavil, da je uspeh «Zonde 5» popolnoma potrdil domneve po katerih so izvedli vse račune in strukturo ladje. Prav zaradi tega predstavlja ta poskus novo etapo v razvoju vesoljske tehnike.

Akademik L. Sedov podčrtuje, da predstavlja rešitev s tako hitrostjo «kakovostno novo tehnično pridobitev». Počasen pospešek v primerjavi s «prvo vesoljsko hitrostjo» je zahteval za vstop v atmosfero zelo ozke kote in učinkovito termično varnost proti zelo močni toploti, ki se razvija ob zunanjem delu ladje. Še pred kratkim je bil to najtežji problem za znanstvenike. Tudi najmanjša napaka v vstopni krivulji bi lahko odbila ladjo daleč od Zemlje po tiru, ki ne pozna povratka, ali pa bi ladja zgorela. Zaradi te dramatične domneve je ravnatelj opazovalnice Jodrell Banka sir Bernard Lovell predlagal vesoljskim silam, naj bi se odpovedale potovanju posadk na progi Zemlja - Luna. Velesile na tem področju se temu načrtu niso odpovedale in sedaj je Sovjetska zveza dokazala, da je moč priti z Lune brez škode.

Sovjetska zveza je danes izstrelila nov satelit vrste «Kozmos». Tass javlja, da vse naprave delujejo redno.

TISKOVNA KONFERENCA TAJNIKA OZN

U Tant o Vietnamu in Češkoslovaški

Ne strinja se s sovjetskim tolmačenjem nekaterih členov listine OZN

NEW YORK, 23. — Generalni tajnik Organizacije združenih narodov U Tant je imel tiskovno konferenco o mednarodnem položaju in nalogah, ki čakajo 23. zasedanje zbora OZN.

Težišče njegovih izjav je bilo na neformalni prošnji, naj bi, kljub temu, da ni na dnevnem redu tega vprašanja, glavna skupščina OZN sprejela resolucijo o prenehanju bombardiranja Severnega Vietnama.

Dejal je, da bi bil najsrečnejši človek, če bi se vietnamsko vprašanje predložilo generalni skupščini OZN in če bi se sprejela resolucija, katere besedilo je prečital.

«Generalna skupščina OZN, globoko zaskrbljena zaradi vojne v Vietnamu, prepričana, da se morejo narediti prvi koraki k temu, da se prenese vprašanje z bojnega polja k mizi pogajanj, tako da pride do stvarnih ukrepov za miroljubno rešitev problema, zahteva, naj se preneha bombardiranje Severnega Vietnama.»

Na vprašanja časnikarjev je U Tant obrazložil svoje stališče do dogodkov na Češkoslovaškem. Dejal je, da predvideva, zaradi sovjetske intervencije, ki jo je označil kot graje vredno, zaostritev mednarodnih odnosov in povrnitev k ozračju hladn vojne.

Ni pa hotel primerjati sovjetske intervencije na Češkoslovaškem z ameriškim napadom na Vietnam. Na vprašanje nekega časnikarja, ali meni, da bi morala sprejeti enako resolucijo tudi o Češkoslovaški, je U Tant najprej dejal, da je to praktično nemogoče, ker ima SZ pravico do veta, sicer pa je delegacija ČSSR prosila, naj se vprašanje črta z dnevnega reda.

O svojem stališču je dejal, da ne more primerjati Vietnama s Češkoslovaško. «Če bi Rusi bombardirali mesta in vasi in obstreljevali vso Češkoslovaško, tedaj si pa pričakujte doslednega stališča.» Na drugo vprašanje, kaj meni o sovjetskih interpretacijah nekaterih členov ustanovne listine OZN in položaju v Zahodni Nemčiji, je U Tant dejal, da se ne strinja, ker sta člena «dvoumna», a da je mnenja, da je v skladu z njima izključena enostranska intervencija v Nemčiji, če bi tam prišlo do ponovne vzpostavitve nacističnega režima, temveč je možno samo «kolektiven poseg» v okviru OZN.

Na neko drugo vprašanje je dejal, da ne upa, da bi vietnamska vojna prenehala pred enim letom.

Papandreu in Kanelopulos izpuščena na svobodo

ATENE, 23. — Grška vlada je danes izpustila na svobodo bivša ministrska predsednika Georgeja Papandreuja in Panayotisa Kanelopulosa, ki sta bila od aprila v hišnem priporu. Skupno so, ali bodo še izpustili na svobodo sedem grških političnih osebnosti: poleg Papandreuja in Kanelopulosa so osvobodili tudi bivšega guvernerja grške banke Georgeja Mavrosa in bivšega predsednika poslanske zbornice Dimitriosa Papaspyruja, medtem ko pričakujejo osvoboditev bivših ministrov Georgeja Rallisa in Stellosa Alamanisa in bivšega podpredsednika poslanske zbornice Iakovosa Diamantopulosa. Vse te so deportirali iz Aten.

Ti pomilostitveni ukrepi so v okviru amnestije, ki jo je prejšnji ponedeljek napovedal načelnik vlade Papadopulos ob priliki proglasa o referendumu o načrtu nove ustave.

Danes zjutraj ni bilo več pred stanovanji Papandreu in Kanelopulosa agentov javne varnosti. Kanelopulos je zjutraj sprejel nekatere časnikarje, vendar jim ni dal nobene izjave.

V sredo pa bo atensko vojaško sodišče sodilo v odsotnosti bivšega poslanca centra Anastasiosa Papadopulosa, ki je obtožen veleizdaje.

MOSKVA, 23. — V Moskvo je prispel opolnomočeni delegat Olivetti inž. Bruno Jarach, ki bo razpravljal z odgovornimi sovjetskimi organi o tehničnem sodelovanju.

POSVETOVANJA O POLITIKI NEVEZANIH

Etiopski cesar Selasie je včeraj prispel na Brione

To je že osmi obisk etiopskega cesarja v Jugoslaviji

BEOGRAD, 23. — Etiopskega cesarja Haile Selasija, ki je prispel danes dopoldne z letalom na prijateljski obisk v Jugoslavijo, so na puljskem letališču pozdravili predsednik republike maršal Tito, predsednik CK ZK Hrvaške Vladimir Bakarić, generalni tajnik predsednika republike Vladimir Popović, Janko Smole in druge jugoslovanske visoke osebnosti. Haile Selasje se je skupno s predsednikom republike in z ostalimi člani svojega spremstva odpeljal na Brione, kjer je bila slovesna večerja.

Jutri dopoldne se bodo, kot se pričakuje, pričeli razgovori med Titom in Haile Selasijem in njunimi sodelavci. Haile Selasje, ki se vrača s konference organizacije afriške enotnosti v Alžiriji, bo zelo verjetno najprej seznanil predsednika Tita s potekom konference, zatem pa bosta državnika izmenjala poglede o najnovejših mednarodnih dogodkih in bodoče aktivnosti nevezanih držav. Etiopija je kot Jugoslavija ena glavnih pobudnikov politike nepovezanosti in aktivne miroljubne koeksistence med državami in narodi. Najnovejši razvoj dogodkov v svetu, v zvezi s katerim bodo ponovno pregledali razne negativne posledice blokovske politike in potrdili pravilnost politike nepovezanosti in potrebo koordiniranja dejavnosti nevezanih držav v boju proti razdeljenosti sveta na bloke, proti pritisku velikih sil na male države, vmešavanje v notranje zadeve drugih, za uveljavitev politike aktivne miroljubne koeksistence.

Sedanji obisk etiopskega cesarja je njegov osmi obisk v Jugoslaviji, kar že samo po sebi govori o prijateljskih odnosih, ki vladajo med Jugoslavijo in Etiopijo.

Na prvi «kraški ohceti» v Repnu sta si Mira in Angel obljubila zvestobo

«Tašča» daje nevesti majolko vina

(Nadaljevanje s 1. strani)

stavili na noge. Tudi Colci so postavili slavolok in sodelovali pri pripravah.

V nedeljo okrog 8. ure je ženin v spremstvu «velike matere», «velikega očeta» in svatov šel iz Kraške hiše po nevesto, ki ga je čakala v spodnjem delu vasi v hiši pri «Lazarjevih». Vriskanje in zvoki starinske harmonike, ki jo je nategoval Franc Sušnik iz Ljubljane, so oznanjali domačinom in prvim gostom, da se je začela ohcet, kakršne Repenci, Kraševci in Tržačani niso še videli.

Nevesta, njena «velika mati» in «veliki oče» ter družica Majda Guštin so čakali ženina na dvorišču. Ženin jih je pozdravil in rekel materi:

«Vidiste, mati, ki ste mis'la, de s'm vas j'mu za nuorca. Zdej s'n pršu pej zares.»

«S'n kontenta, de jo vzameš in de se boste radi j'meli.»

Pozdravil je tudi očeta, ki mu je priporočil:

«S'n kontent, ki se vzameste in ahtej, kaku boš delau z njo, de ne bo hodila domu juokat.»

Družica je pripele svatom pušeljc (rožmarin, roženkraut in bel robček) in jih nagovorila:

«Naša n'vica zgud'j ustala.
Same lepe bele ruože nebrala.
Naša n'vica se lementà,
da črneh soudov ne p'znà.
Le gl'boko sjeg'te,
same bele zbjer'te.»

Segli so globoko in same bele dali v plenirček, v katerem so bili prej pušeljci. Oče in mati sta jim ponudila «štraube» in teran, pa se jim je zelo mudilo k poroki.

Šli bi peš, toda preveč je lilo in so se odpeljali z avtomobili. Na Colu so jim pod slavolokom ponudili vina v majolkah in jim zaželeli vso srečo. Cerkev je bila že nabito polna in ni bilo za vse mesta. Skozi dolg špalir narodnih noš sta ženin in nevesta s pričama prišla pred oltar. Priča za nevesto je bil Klavdij Posega z družico Ano Piščanc, za ženina pa Marjan Šuštaršič z družico Lidijo Kenda. Med mašo je mladi par poročil repentabrski župnik Avguštin Žele, ki ji ma je čestital in opozoril na spoštovanje dolžnosti, ki jima jih nalaga zakon.

Ko sta mlada zakonca, srečna in nasmejana, prišla skozi špalir noš na cerkveno dvorišče, so se usuli nanju konfeti. Malo prej je nehalo deževati in kot v pozdrav nevesti je izza temnih oblakov pokukalo in zasijalo sonce. Veselo vriskanje, čestitke, voščila, objemi in poljubi, da ni hotelo biti konca.

S Tabora so ohcetarji in dolga povorka noš krenili v restavracijo Furlan na «merendo». «Žvacet» se je kar prilegel. Zalili so ga z domačo kapljico in prepevali, da je bilo veselje. Nekaj lepega po je bil tudi pogled na polno dvorano samih narodnih noš. Marsikatera je bila premočena, pa nič zato, saj je bilo tako lepo. Novemu zakonskemu paru v čast je domači pevski zbor zapel nekaj narodnih, nato pa je bil odhod v Repen, na svatbeno kosilo v gostilni Križman.

Pred kosilom se je morala nevesta predstaviti «veliki materi» in «velikemu očetu» ženina, to je tastu in tašči. Ta zadeva pa ne gre kar tako.

Ko sta ženin in nevesta z ohcetarji prišla pred «Kraško hišo» je bila «kaluonja» zaprta. Ohcetar Emil «Štefkov» je krepko potrkal in klical vedno glasneje, da so pripeljali nevesto. Končno je «veliki oče» prišel pogledat, kaj je. «Smo vam pripeljali nevesto, če vam bo všeč».

«Dobro, dobro, bom povedal materi. Ona ukazuje.»

Mati je kuhala polento za kosilo. Jezila se je, da jo motijo pri delu.

Prišla je, toda tista «nevesta» ji ni bila všeč, ker je bila «stara in grda» bolj kot ona. In je zaloputnila vrata.

Spet trkanje in čakanje. Druga «nevesta» je bila mlajša, toda «ne moremo je sprejeti». Njihov Jože si bo nevesto zbral po svoji volji. «Veliki oče», ponižen in pohleven pred svojo ženo, je samo pritrjeval. Spet so se zaprla vrata.

Pred vrati je bila gneča, ohcetarjem se je mudilo. Še močneje trka Emil «Štefkov». Vrata se odpro. Z ženinom je prava nevesta, lepa in mlada.

Ta pa je prava. Na rokah nese velik kolač s plavim trakom, na katerem je napis: «V tresočih rokah pač ta simbol nosim jaz, ki z vami druživ vek življenja mojega potek.»

Tašča ne mara «stare in grde» neveste. Ta ni prava

«Veliki oče» se je zahvalil nevesti za kolač, hotel pa je še izvedeti, če zna delati pri hiši, v hlevu in na njivi. Nevesta je pritrdila in šele takrat sta jo tašča in tast povabila v hišo.

Pred hišo je tašča ponudila nevesti majolko vina. Nevesta je spila požirek na zdravje in spustila v majolko kovance za srečo in zdravje v hiši, tašči pa je podarila predpasnik. Medtem ko so svatje jedli «štraube» in «fancije» in jih zalivali s teranom, je tašča šla pokazat sinu in nevesti, kje bosta spala, in jim zaželela dosti zdravja, sreče in otrok.

Po ogledu sta prišla na gank in odzravljala veselim ohcetarjem. Na ulici in na dvorišču se je trlo noš in gostov. «Živio ohcet», «Živio ženin in nevesta», «Cel kup otrok», «Srečno, srečno». Vzkliki, petje, klobuki v zrak pred hišo in po ulici do gostilne, kjer je bilo pripravljeno kosilo.

Tudi jed in pijača je bila po stari navadi, od juhe do štrukljev. Med kosilom je igral narodno - zabavni ansambel Slak, v imenu upravnega odbora zadruge «Naš Kras» je novoporočencema čestital ter jim zaželel vso srečo in mnogo otrok dr. Frane Tončič, domači pevski zbor pa je spet zapel nekaj narodnih pesmi.

Po kosilu se je začel kulturni program. Velik prostor sredi vasi je bil ves poln občinstva. Najprej je nekaj narodnih zapel domači pevski zbor, nato pevski zbor «Vasilij Mirk, za njim pa so nastopili člani folklorne skupine «France Marolt» s prekmurskimi, belokranjskimi narodnimi plesi. Občinstvo je tako pevce kot maroltovce nagradilo z aplavzi ob vsaki točki programa. Pevski zbor «Vasilij Mirk» in folklorna skupina «Franc Marolt» sta tudi v nedeljo potrdila svoj sloves. Ob tej priliki pa je treba izreči še posebno zahvalo in priznanje pevskemu zboru iz Repna in njegovemu pevovodji Mirku Guštinu. Zbor se je številčno povečal in okrepil, razširil je svoj repertoar in se po kvaliteti izvajanja postavil med prva mesta. Zadnje tedne so imeli pogoste vaje, na kraški ohceti pa so neutrudno sodelovali.

Po kulturnem sporedu se je začel na trgu sredi vasi ples, ki sta ga odprla ženin in nevesta. Tudi tu je bila gneča. Kdor ni plesal, ali poslušal ansambel Slak, ki je igral samo slovenske narodne, je bil v gostilni in v osmici. Povsod je bila gneča, ob kozarcu domačega vinca se je stopnjevalo veselo razpoloženje pozno v noč. S kraških «borjačev» je vabljivo dišalo po klobasah, iz kuhinj po «fancijih». Daleč je bilo slišati veselo vriskanje, petje in poskočne «viže». Zares prijetno, domače vzdušje, ohcetno razpoloženje in zabava.

Med zadnjimi darili, ki sta jih prejela novoporočenca Mira Piščanc in Angel Krmec, so lepa preproga, ki jo je podarila Kmečka zveza, umetniško obarvan krožek, darilo žena iz Trebč, in zlata verižica, darilo žena iz repentabrske občine.

Albin Bubnič

Med obredom v cerkvi na Tabru

Svatbeni sprevod s harmonikarjem na čelu gre iz cerkve na «merendo»

Vsem, ki so prispevali k uspešni otvoritvi muzeja «Kraška hiša» in manifestaciji «Kraška ohcet», se zadruga «Naš Kras» najtopleje zahvaljuje. Naj bo ta manifestacija prva v vrsti prireditev, katerih cilj bodi ovrednotenje našega Krasa in kraškega človeka.

Še posebna zahvala vsem narodnim nošam, ki so kljub izredno slabemu vremenu prihitele z vseh strani naše dežele ter dale manifestaciji s svojo prisotnostjo pečat, kakršnega smo si želeli.

Na svidenje prihodnje leto!

ZADRUGA «NAŠ KRAS»

Del omizja pri «žvacetu» v restavraciji Furlan

Pred odhodom na poročno potovanje sta nam novoporočenca Mira in Angel Krmec poslala naslednje pismo:

«Spoštovano uredništvo «Primorskega dnevnika». Pred odhodom na poročno potovanje čutiva dolžnost, da se javno zahvaliva vsem, ki so pripomogli, da je najina poroka tako lepo uspela. Ne najdeva izrazov hvaležnosti za vsa številna darila, ki sva jih prejela od ustanov, organizacij, društev in posameznikov, za vso pozornost, ki sva je bila deležna ob vsakem koraku, za vse cvetje in čestitke. Še posebno pa sva dolžna zahvalo zadrugi «Naš Kras», ki nama je s svojo pobudo omogočila tako slovesno poroko, ki nama bo ostala v neizbrisnem spominu. Še enkrat hvala vsem, tudi tistim, ki so v tako velikem številu prihiteli na kraško ohcet.

MIRA in ANGEL KRMEC

Pogled na občinstvo med izvajanjem kulturnega sporedu na velikem travniku v Repnu

šport šport šport

MLADINSKO PRVENSTVO

Druga zmaga Brežanov: Breg - S. Giovanni 1:0

Strelec edinega gola je bil Boris Kocjan

BREG: Marij Žerjal, Vojko Slavec, Herman Gerli, Silvan Kuret, Vladimir Berdon, Igor Čuk, Viljem Krmec (Valter Gaburro), Fabij Bandi, Milan Lovriha, Marij Zahar, Boris Kocjan.

S. GIOVANNI: S. Fragiacomo, S. Sossi, F. Leghissa, R. Cavalich, M. Vialmin, H. Francini, C. Sivitz, M. della Venezia, P. Milocchi, G. Sergon, M. Possega (M. Lipout).

Tekma se je začela v deževnem vremenu in na precej razmočenem igrišču. Takoj v začetku igre je Breg prešel v napad in je več časa igral na nasprotnikovem delu igrišča. Le redko se je gostiteljem posrečilo preiti igriščno polovico.

V 14' je S. Giovanni prešel v protinapad in je zelo nevarno streljal v Žerjalova vrata. Moštvi sta nato igrali pretežno na sredi igrišča, kjer so Brežani dobro nadzorovali igro. V 25' je sodnik dosodil kazenski strel Brežanom v bližini nasprotnikovih vrat. Obramba je le s težavo rešila v kot. V 31' ponovno kazenski strel pred kazenskim prostorom. Brežani so zamudili tudi to priložnost in tako se je zaključil prvi polčas z neodločenim izidom.

V drugem polčasu je Breg ponovno prevzel pobudo in se je večkrat nevarno približal nasprotnikovim vratom. Nato se je igra ustavila na sredini igrišča. Sledili so sporadični napadi in protinapadi. V 18' se Brežanom le za las ni posrečilo doseči gola, ko je po lepi Čukovi akciji Gaburro izgubil priložnost neposrednega strela v nebranjena vrata. V 23' je sodnik prisodil kazenski strel v prid Brežanov. S silovitim strelom je Kocjan ukanil Fragiacoma in dosegel tako edini gol tekme. Svetoivančani so takoj prešli v protinapad in le s težavo se je posrečilo obrambi Brega odbiti žogo in se izogniti tako izenačenju. Še večkrat so Brežani spravili nasprotnikovo obrambo v zadrego preden je sodnik dal znamenje za konec igre.

Mladinci so dosegli tako svojo drugo zasluženo zmago. Zaslužili bi tudi višji rezultat, ker so pokazali lepo in tehnično igro. **K. B**

HOKEJ NA LEDU

GARMISCH-PARTENKIRCHEN, 23. — V mednarodni prijateljski tekmi je nemška ekipa SC Riessersee premagala italijanski klub Recoaro Ortisei s 7 : 1.

ATLETIKA — SVETOVNI REKORD

Krogla: Nemka Gummel 18,87 m

Dosedanji rekord Sovjetinje Čižove je popravila za 20 cm

FRANKFURT NA ODRI, 23. — Vzhodna Nemka Margit Gummel je postavila nov svetovni rekord v metu krogle z značko 18,87 m. Dosedanji svetovni rekord je bil last Sovjetinje Nadežde Čižove z značko 18,61, postavila pa ga je letos 28. aprila v Sočiju.

27-letna Nemka je dosegla svoj rekord v tretjem poskusu in je v vseh 6 poskusih sunila kroglo preko 18 metrov. Njena serija metov je bila namreč taka: 18,40; 18,34; 18,87; 18,34; 18,16; 18,14.

OLIMPIJSKE VESTI

Še 23 italijanskih olimpijcev na poti v Mehiko

RIM, 23. — 23 italijanskih olimpijcev je danes zjutraj odpotovalo v Mehiko. V skupini so bili sabljači, konjeniki in telovadci. Skupno z njimi je odpotoval tudi predsednik italijanskega olimpijskega odbora (CONI) odvetnik Giulio Onesti, poleg njega pa še glavni tajnik CONI Mario Saini in podtajnik Marcello Garon Garroni.

ODBOJKA

Ekipa Maribora vodi v slovenski moški ligi

V slovenskem moškem odbojkarskem prvenstvu so v prvi ligi v nedeljo odigrali kljub dežju nekaj zanimivih srečanj. Niso pa mogli odigrati tekme Ljubljana-Kamnik, ki so jo predložili.

Na lestvici se bijeta za prvenstvo Maribor in Ljubljana, ki imata enako število 14 točk, vendar pa ima Maribor lahno prednost v setih: njegovo razmerje v setih je namreč 31:8, pri Ljubljančanih pa 31:9.

Izidi

Maribor - Gaberje 3:0 (12, 12, 10)
Triglav - Braslovče 3:2 (—15, 4, 12, —16, 12)
Izola - Sava 3:1 (13, 12, —13, 12)

Zaradi dežja so to tekmo odigrali v dvorani v Piranu.

V slovenski ženski ligi prvi poraz Mariborčank

Celjanke so že v soboto odigrale zaostalo tekmo in so brez posebnih težav odpravile doslej nepremagane Mariborčanke. Obe sesterki imata zdaj na lestvici enako število 14 točk, vendar pa ima Maribor še vedno boljše razmerje v setih: 22:4 (Celje: 21:5).

Izidi

Celje - Maribor 3:1 (11, 8, —3, 13)
Maribor - Branik 3:0 (3, 4, 5)
Celje - Kamnik 3:0 (6, 14, 9)
Brestanica - Jesenice 2:3.

LESTVICA: Maribor in Celje 14 točk, Jesenice 6, Kamnik in Brestanica 4, Branik 2.

LESTVICA: Maribor in Ljubljana 20, Kanal in Izola 18, Sava in Triglav 10, Gaberje 6, Braslovče 4, Kamnik 0.

PRIJATELJSKO SREČANJE

Na blatnem igrišču v Turjaku Turriaco in Vesna brez gola

TURRIACO: Perressini, Minca, Moimas, Monaco, De Faveri, Tortolo, Minin, Anut, Sebenico, Trentin, Tiberio.

VESNA: Tence R., Finotto, Tretjak, Sulčič S., Raimondo, Cecchini, Košuta Z., Manzin, Švab, De Michele, Tence B.

V drugem polčasu so nastopili še: Gardini, Vezzier, Rabusin.

SODNIK: Legissa iz Tržiča.

Koti: 9 : 4 za Vesno.

Vesna je v nedeljo odigrala prijateljsko tekmo v Turjaku proti Turriacu. Tekma je služila kot priprava za skorajšnji začetek prvenstva. Obenem pa je trenerju dala možnost, da preizkusi posamezne igralce, ki bi prišli v poštev za prvenstvo.

Igra kot taka ni bila na zadovoljivi tehnični višini in opaziti je bilo precej pomanjkljivosti. Res je, da je k temu pripomoglo precej blatno igrišče, toda na splošno je Vesna slabše zaigrala kot prejšnjo nedeljo v Starancanu. Zadetkov sicer ni bilo, vendar se je obramba večkrat po nepotrebnem spuščala v preigravanje neposrednih nasprotnikov, predvsem na levi strani, kjer je v vlogi levega branilca igral Finotto.

Druga vrzel je bila povezava med obrambo in napadom. Krilski vrsti in zvezam nikakor ni šlo. Prvi so bili preveč potisnjeni v obrambo, drugi pa preveč v napadu, na sredini pa je bila praznina. Za nameček je De Michele, ki je igral na sredini igrišča, neverjetno zapravljal še tako lepo podane žoge. Sicer so te tekme poskusnega značaja in upajmo, da bo trener do začetka prvenstva vse to nadoknadil ter predstavil solidno ekipo svojim navijačem.

Tekmo mladincev Vesne in Arsenala, ki bi morala biti ob 9. uri zjutraj na nabrežinskem igrišču, je sodnik odgodil zaradi slabega vremena. **K. K.**

Nekaj nogometnih izidov

OAKLAND (Kalifornija), 23. — V prijateljski tekmi je domača ekipa Oakland Klippers premagala izraelsko državno reprezentanco z 2:1.

* * *

BERN, 23. — Prijateljska meddržavna tekma med Švico in Avstrijo se je zaključila z zmago Švicarjev z izidom 1:0.

* * *

LA VALLETTA, 23. — V povratnem srečanju tekmovanja za sejemski pokal je Aris iz Soluna premagal prvaka Malte s 6:0.

* * *

SOLUN, 23. — V povratni tekmi istega tekmovanja je tudi Olimpiacos iz Pireja premagal islandskega prvaka Reykiavik z 2:0.

TENIS

Indija-Japonska 4:1

TOKIO, 23. — Indija je v področnem finalu teniškega tekmovanja za Davisov pokal premagala Japonsko s 4:1.

V zadnjih srečanjih posameznikov so dosegli naslednja izida: Krišnan (Ind.) - Yanagi (Jap.) 3:0, Watanabe (Jap.) - Lall (Ind.) 3:0.

S to zmago se je Indija uvrstila v medpodročni polfinale, kjer se bo srečala z zmagovalcem evropske cone Zahodno Nemčijo.

PULJSKA LADJEDELNICA «ULJANIK» NAPREDUJE

Vse zmogljivosti do 1970 zasedene

Letos so ali bodo izročili naročnikom 8 ladij za 114.000 ton, prihodnje leto 6 ladij za 190.000 ton - Velikani po 85 ali celo 200.000 ton

PULJ, septembra. — Puljska ladjedelnica in tovarna Dieslovih motorjev «Uljanik» — nekdanja le malo večja delavnica, kjer so izdelovali ali popravljali le nekoliko večje barke — se uvršča že med največje jugoslovanske ladjedelnice in beleži v zadnjem času vedno večje rezultate. Vse do pred nekaj leti je pretežna večina jugoslovanskega ladjedelništva slonela praktično na reški ladjedelnici, ko pa je bil govor o tujih naročilih v Jugoslaviji, druge ladjedelnice sploh niso prišle v poštev. Sedaj se zdi, da je tudi «Uljanik» postal enakovreden reški ladjedelnici.

Po najnovejših podatkih so vse zmogljivosti puljske ladjedelnice «razprodane» za dve leti vnaprej, dogovorjena pa je tudi že gradnja dveh ladij v letu 1971. S tem da se puljska ladjedelnica pripravlja tudi na gradnjo ladij v dveh delih, se hkrati pripravlja tudi na skorajšnje pogodbe za gradnjo zelo velikih ladij, tudi «velikanov» od 200.000 ton nosilnosti.

V letošnjem letu bo ladjedelnica «Uljanik» izročila naročnikom kar osem ladij s skupno nosilnostjo 114.800 ton. Do sedaj je ladjedelnica izročila sovjetskim naročnikom dve ladji s skupno nosilnostjo 28.000 ton, eno ladjo z 22.500 tonami nosilnosti je «Uljanik» že izročil Norveški, eno ladjo s 13.000 tonami nosilnosti Bolgariji in eno ladjo od 10.200 ton nosilnosti piranski družbi «Splošna plovba». Te dni bo ladjedelnica izročila šesto ladjo te vrste, in sicer 13.300 tonsko ladjo «Petko R. Slavejkov» Bolgarom. Do konca leta bo puljska ladjedelnica izročila naročnikom še dve ladji in sicer 14.500 tonsko ladjo piranski «Splošni plovbi» ter 14.000 tonsko ladjo sovjetskim naročnikom.

Ko nastevamo ladje, ki so jih v puljski ladjedelnici končali in že izročili doslej, ter ladje, ki so še v delu, bomo povedali, da so začeli ali bodo v kratkem začeli graditi v tej ladjedelnici še tri ladje z nosilnostjo 14.000 ton za sovjetske naročnike, eno ladjo od 26.000 ton nosilnosti za Norveško ter prvo od treh velikih ladij po 85.000 ton, ki jih je naročila Indija. Poslednje ladje bodo seveda gradili v dveh delih, kar smo omenili že v začetku. Pravzaprav se prvi del enega izmed treh «velikanov» za Indijo že gradijo, kobilico za drugi del pa bodo postavili v novembru.

Nekje v začetku smo rekli, da bo ladjedelnica «Uljanik» letos izročila komitentom kar osem ladij. V prihodnjem letu bo število izgotovljenih ladij v tej ladjedelnici manjše: šest ladij. Toda skupna nosilnost teh ladij bo mnogo večja od letošnje, in sicer 191.000 ton. V okvir proizvodnje v prihodnjem letu spadata namreč dve ladji za Sovjetsko zvezo, nadalje dve 26.000 tonski ladji za Norveško, prav tako ladja s 26.000 tonami nosilnosti za Veliko Britanijo ter prva velika ladja z nosilnostjo 85.000 ton za Indijo.

Dosedanji podatki so vsekakor vsega upoštevanja vredni in dokazujejo na eni strani, da se je ladjedelnica močno razvila, na drugi pa da zmore kljub zelo ostri mednarodni konkurenci dobiti dovolj naročil, da more proizvodnjo načrtovati kar za dve obilni leti vnaprej. Toda vzporedno z uspehi, ki jih beleži ladjedelnica, gredo tudi uspehi, ki jih dosega tovarna Dieslovih motorjev. Ta tovarna je del celotnega podjetja «Uljanik». Po zaključenih pogodbah bo v letošnjem letu tovarna Dieslovih motorjev «Uljanik» izdelala deset velikih Dieslovih motorjev s skupno močjo 96.200 konjskih moči. Doslej je podjetje izročilo naročnikom šest motorjev, preostale štiri motorje bodo v podjetju izdelali do konca letošnjega leta. Letos so v tovarni Dieslovih motorjev «Uljanik» izdelali najmočnejši motor s pogonsko močjo 13.200 konjskih moči. Dva takšna motorja izdelujejo sedaj za naročnike iz Sovjetske zveze.

Pri tem velja dodati, kar zatrjujejo v vodstvu «Uljanika» oziroma njegovega oddelka za izdelovanje Dieslovih motorjev, kjer pravijo, da bi njihovo podjetje moglo izdelovati tudi veliko močnejše motorje. Hkrati tu zagotavljajo, da je zmogljivost podjetja že povsem izčrpana do polovice leta 1970.

Še bolj daleč so glede tega šli v ladjedelnici, kjer je prihodnje leto že povsem izčrpano in kjer imajo le neznatne «praznine» v letu 1970, zato pa imajo že naročeni dve ladji za leto 1971, skratka je perspektiva popolne zaposlenosti ladjedelnice zagotovljena do konca 1970 leta.

Knjiga o odporu črncev v ZDA

Znana italijanska založba «Mondadori» je izdala aktualno knjigo z naslovom «Protest črncev — od prvih sužnjev do Luthra Kinga» (Protesta negra — dai primi schiavi a Luther King). Delo je izšlo v zbirki «Le Scie». Gre za prevod analize, ki jo je pripravila Joanne Grant.

V delu najdemo zbrane dokumente in analizo odpora ameriških črncev od prvih dni tega odporništva do danes. Podatki iz prvih časov so bolj fragmentarični, vendar podajajo sliko tragične stvarnosti skozi vso dobo, odkar so se začeli ameriški črnci upirati izkoriščanju in zapostavljanju s strani belopoltega ameriškega človeka. Dogodki zadnjih let pa nam dokazujejo, da je konec tega odpora še daleč, zelo daleč.

Knjiga bralcu prikazuje stotine uporov, njih polome, prve poskuse zarot in sabotaž črncev v dobi, ko so bili skoraj izključna delovna sila na nasadih. Sledi obdobje pasivnega odpora na delu in tako pridemo v novejšo dobo, ko so črnci začeli zasedati ulice in lokale, kamor jim je bil vstop prepovedan. Knjiga nam nato prikaže odločne nastope črncev, ko je v nekaterih mestih ZDA prišlo do upora, kjer je bilo na desetine mrtvih.

V knjigi imamo nato opise črnskih gibanj, raznih zločinov, zaključno umor M. L. Kinga. Bralec dobi vtis, da so vsi napori, da bi se to vprašanje rešilo brez nasilja, propadli. Prikazano je tudi, kako se ameriški črnec osvešča, kako išče ponovne vezi s svojo prvotno domovino — Afriko, od koder so ga pred stoletji nasilno pripeljali v «novi svet», kjer je postal suženj, bil nato formalno osvobojen, vendar ostal še vedno v podrejenem položaju in pogosto malone suženj in to pri vseh geslih o svobodi in enakopravnosti.

MEDNARODNI SEJEM KNJIG V FRANKFURTU

Skoraj 3000 založb s 180.000 knjigami

Poskrbljeno za «red in mir» in za «cenzuro»

RIM, 23. — *Kakor vedo povedati v krogih italijanske zveze založnikov, sodeluje na mednarodnem sejmu knjig v Frankfurtu 150 italijanskih založb.*

Kot po navadi je italijanska zveza založnikov organizirala tudi letos kolektivno razstavo, pri kateri sodeluje 80 italijanskih založb z nad tisoč knjigami. Na tej razstavi italijanski založniki prikazujejo vse, kar je najboljšega na italijanskem knjižnem trgu, začenši z umetniškimi publikacijami, z znanstvenimi deli, enciklopedijami, pa vse do beletristike, klasičnih ponatisov, verskih knjig in tudi mladinskega čtiva.

Do tu smo navedli podatke, ki se nanašajo na italijansko udeležbo na tej tradicionalni in najbolj pomembni tovrstni evropski prireditvi. V celoti pa sodeluje na njej le manj kot 3.000 založb iz 58 dežel. Na 36.000 kv. metrih razstavnega prostora so založniki razložili občinstvu na ogled okoli 180.000 knjig.

Kaže, da hočejo založniki «izmenjati svoja dela in poslovati» v miru. Tako vsaj nakazujejo nekateri napisi, tako kažejo nekatera opozorila, med katerimi pa so tudi dokaj nerazumljiva. Nad neko stojnico more obiskovalec prebrati tudi sledeči napis: «Visokošolcem je vstop prepovedan. Zdravi ljudski občutek ne želi nikakršnih novotarij. V breme koga živijo dolgolase opice?»

Kolikor bi ti napisi ne bili dovolj so tudi policijski organi in drugi «čuvaji reda» pooblaščeni, da od slehernega, ki hoče na sejem knjige, zahtevajo lahko osebno izkaznico. Še več, tudi sami založniki ali nameščenci teh, ki so prišli na sejem knjige, da bi vodili posamezne stojnice, morajo ob vhodu pokazati izkaznico in še poseben karton. «Čuvaji javnega reda» so dobili nalogo, da morajo slehernega obiskovalca, ki bi se nedostojno obnašal, vreči z razstavišča in mu za vedno prepovedati vstop. Letos so celo tako strogi, da so prepovedali prinesti na sejmišče transistornike, ker da bi to motilo vzdušje. Kaže, da je vse to v zvezi z «burnim razpoloženjem» nemške mladine.

V vodstvu letošnjega sejma pa so bili tudi zelo strogi, pa čeprav nepoklicni «cenzorji». Da bi ne prišlo do neredov, kot so se izrazili, so od neke založbe iz Vzhodne Nemčije zahtevali, naj odstrani s svoje stojnice dve knjigi, in sicer knjigo, ki nosi naslov: «Iz Ribbentroppovega ministrstva na položaj zveznega kanclerja — dokumentacija o primeru Kiesinger» ter publikacijo «Siva knjiga, politika ekspanzije in neonacizem v Zahodni Nemčiji».

«Cenzorski urad» v vodstvu mednarodnega sejma knjige je dobil za ta svoj ukrep oporo v sodnih oblasteh Zahodne Nemčije, kjer so izdali nalog o zaplembi teh dveh publikacij kjerkoli v Zahodni Nemčiji.

Jožko Ošnjak:

Med beneškimi partizani onstran Matajurja

(13.)

Dadje je naglasil, da je fašizem prizadel ljudstvu škodo ne samo v nacionalnem, temveč tudi v materialnem pogledu. Ljudstvo je moralo nositi veliko socialno breme skozi vse obdobje pod fašističnim jarmom, ki je uvedel najbolj strupeno raznarodovalno politiko in socialne krivičnosti, kar jih pomni zgodovina beneških Slovencev.

Na osnovi vsega tega je pozval Zorko vse prisotne v borbo proti ostankom tega režima, hkrati pa v borbo proti novemu okupatorju, Nemcem, za narodnostne in socialne pravice beneškega ljudstva.

Razkrinkal je tudi fašistično propagando in pobil njene laži, češ da NOV v primeri z nemškimi in pa italijanskimi republikinskimi silami ne pomeni nobene moči. K temu je pristavil, da so se enote XXX. divizije v februarju, po uspelih bojih na Beneškem, le začasno umaknile na levi breg Soče.

«Kakor vidite,» je dejal, «smo danes spet pri vas, včeraj smo bili v dolini Idrijce, še prej pa v Trbljiu in Gnidovci. Jutri bomo spet na drugem mestu, kjer bomo potrebni, nekje med beneškim ljudstvom, med našimi brati.»

Apeliral je tudi na prisotna dekleta in žene, naj prispevajo svoj delež k borbi proti fašizmu. Govoril je tako, da so nekaterim stopile solze v oči in so morale izvleči žepne rute ali po domače «facuole».

Kot navadno, je svoj govor zaključil z besedami: «Naj živi beneško ljudstvo! Vsem vam želim srečo in vse najboljše v življenju. Pa — smrt fašizmu in svobodo narodu!»

Po tem govoru je v gostilni sledil razgovor tovariša Zorka z domačini, zlasti s tistimi, ki so bili pripravljeni sestaviti novo beneško četo. Ob diskusiji so se nekateri oglasili in prosili, če bi smeli ostati doma, dokler ne pokosijo trave. Čeprav sem jaz temu odločno nasprotoval, češ kakšna vojska pa je to, pa Zorko sploh ni vztrajal na tem, da bi morali takoj vsi z nami.

Zelo prijazno je prisluhnil vsakomur in naposled dejal, da kdor ima nujno delo doma, lahko tudi ostane. «Bo pa kasneje prišel,» je rekel. Meni pa ni bilo prav. Čemu v vojski toliko demokracije. Ko je opazil, da mi ni všeč njegova politika, me je povabil s seboj do vasi Hrastovje in mi med potjo pojasnjeval svojo metodo. Šele po daljši diskusiji sem mogel razumeti, da ima komisar Zorko prav. Njemu je bila metoda pritiska tuja med beneškim prebivalstvom pa bi bila v tisti situaciji lahko zelo škodljiva. Prepričal me je o tem in ni mi bilo težko razumeti, samo moj temperament in navdušenost sta mi takrat narekovala drugače.

Ponovno sva se vrnila v gostilno in se spustila v razgovor z domačini. Ob Zorkovem vstopu so obrazi domačinov kar vidno zasijali in se opazno razživeli. Vsi so imeli radi tega človeka. Cenili in spoštovali so ga nepopisno. Glas o njem je bil glas o človeku z avtoriteto, kakor sta jo imela Volodja in Skalar.

Nova beneška četa je bila tako formirana in s tem se je zaključilo moje aktivistično delo na terenu.

Proti večeru smo s komisarjem Zorkom in drugimi člani štaba ter z 29 (izmed 40) povabljenimi domačini odkorakali proti Klodiču in od tod v vas Topolovo, kjer smo prenočili. Že naslednjega dne sem bil imenovan za namestnika komandirja čete. Komandir je postal Simon Hrast, sin uglednega gostilničarja, doma iz Livka, komisar pa Lado Lisjak iz Ljubljane.

Ko sem že imenoval Livek, naj še omenim, da je ta vas z okoliškimi zaselki do leta 1866 spadala v Beneško Slovenijo. Isto velja tudi za vas Breginj in okolico V teh krajih so ohranili še do danes naglas in narečje, ki je sorodno beneškemu. Obe vasi ležita na meji Beneške Slovenije in spada pod Jugoslavijo.

Nova beneška četa, kakor smo jo imenovali, je prav hitro stopila v borbene operacije in skupaj z mnogimi političnimi aktivisti s terena, člani OF odborov, obvladala ves teren vzhodne Benečije. Seveda njena prvenstvena vloga je bila bolj politična kot vojaška. Specifika beneškega območja je pač to narekovala.

Na novo ustanovljena beneška četa je že v juniju 1944 doživela svoj prvi ognjeni krst v dolini Idrijce pri vasi Valendol. Iz Topolovega smo namreč čez nekaj dni napravili pohod skozi vasi Hostne, Podlak, Gornji Trbilj, Gnidovca, Bordoni in po dolini Idrijce proti Valendolu. Že naslednji dan po odhodu smo bili obveščeni, da iz Čedada prodira proti Podrskjem nemška kolona, okrog pet kamionov Nemcev. Odhiteli smo nemudoma na položaje na levem bregu reke Idrijce ter tu čakali v zasedi. Med nami in cesto, po kateri smo pričakovali nemško kolono, je tekla reka Idrijca, tako da je bila naša razdalja do ceste le kakih sto do 150 metrov. Ko se je kolona res približala, smo po njej usuli ogenj iz vsega orožja. Pokazal se je prizor, ki je navdušil vse borce. Nemci so padali s kamionov kot snopi. Nekateri so naglo skočili pod vozila in se tam spodaj skrivali. Dva kamiona sta v presenečenju in splošni zmedi, ki je nastala na cesti, zapeljala navzdol, skoraj v reko. Vojaki so poskakali z njih in bežali kot nori, kamor jih je neslo.

V tej bitki se je nenavadno izkazal Matija Butala iz Bele krajine, že imenovan za komandanta beneškega bataljona, in JOŽKO OŠNJAK v Debenjem pri Lombaju

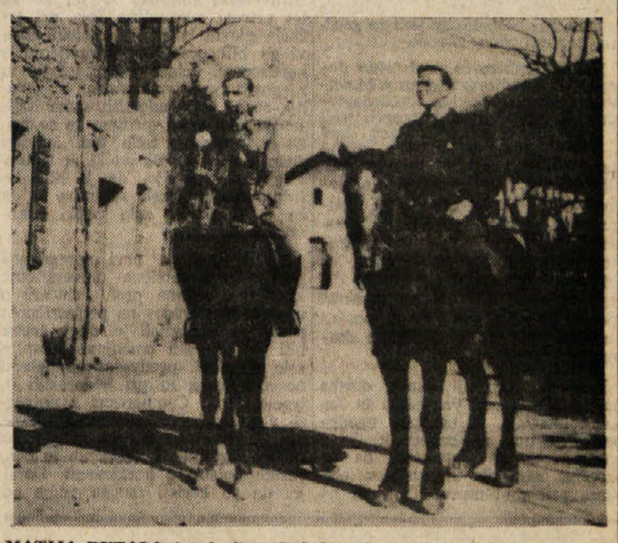

MATIJA BUTALA (na levi), nekaj časa komandant beneškega bataljona, in JOŽKO OŠNJAK v Debenjem pri Lombaju

V tej bitki se je nenavadno izkazal Matija Butala iz Bele krajine, že imenovan za komandanta beneškega bataljona, ki se danes izhaja v Vidmu kot glasilo beneških Slovencev. Bitka je zaslovela med prebivalstvom in je dobila velik pozitiven odmev. Med prebivalstvom jo je popularizíral prek krajevnih odborov OF ter na mitingih tudi oddelek za propagando zapadnega primorskega okrožja, katerega referent za agitacijo in propagando je bila tovarišica Šmarnica iz Brd.

Ohrabrena po tem prvem napadu se je beneška četa premaknila čez Idrijco do vasi Gnidovce. Tu se je za nekaj časa nastanila in vsakodnevno sprejemala dotok novih prostovoljcev iz okoliških vasi in tudi iz krajev Furlanije. V njeno sestavo so stopili tudi nekateri bivši italijanski karabinjerji in financarji, kakor tudi delavci iz okolice Krmina, Tržiča, Čedada in drugod. Iz teh vasi je bilo razposlanih več patrol v Soško dolino in do mostu Sv. Kvirina z namenom, da spotoma uničujejo posamezne nemške straže in italijanske patrole — republikinov. Teh akcij je bilo več in so v glavnem vse uspele. Že v mesecu juliju istega leta je zaradi velikega dotoka novih prostovoljcev beneška četa prerasla v bataljon.

V avgustu 1944 je bil v vasi Gornji Trbilj sejem, ki smo se ga poslužili in organizirali na njem veliko zborovanje beneškega prebivalstva, ki se ga je udeležilo nad tisoč ljudi. Kakor povsod, tako je tudi tukaj govoril komisar Franc Črnugelj-Zorko. Potem ko je prikazal širok razvoj narodnoosvobodilnega gibanja, in ko je z ostrimi besedami obsodil fašizem in njegove nosilce, je pozval prebivalstvo naj se združi v skupno fronto za uničenje nemške drhali in ostankov fašizma.

Za njim je zbrani množici spregovoril tudi domačin Marjan Zdravljič in naposled sem na govorniški oder stopil tudi jaz. Tako so namreč želeli domačini in me dobesedno porinili na oder. Sam nisem vedel, kako začeti in kaj govoriti. Velika množica me je nekoliko zmedla, vendar sem se naposled le zbral in pričel kar v svojem domačem narečju. Kar se spominjam iz tega svojega govora je to, da sem pozival rojake v borbo proti fašizmu za čimprejšnjo osvoboditev domače grude. Svoj govor sem zaključil nekako tako:

Tovariši in tovarišice!

Mi smo Slovjen! Naša dužnuost je se inkludirat (vključiti) *v partizanske file* (vrste) *an se uojskovat pruoti Prajzam an fašistom s slovjenskimi partigiani. Nune an nunci, čeče an puobi, ki ste tle prežent, pomagajte partigianom an pinsajte de uam buo tuo poplačano — rinkonpensano ku buomo zagnal pruoč od naše zemlje use souvražnike.*

Subit buo konac ujske! Zatuo je potrjebno de se puobi inkorporajo u beneški bataljon. Vi čeče pa djelite u naših organizacjonah «OF» an zbirajte blaguo za nas partigiane. Mi partigiani buomo udobil ujsko, tuo san jau že puno krat an tuo buo šigurno!

Mi se uojskujemo za bujš življet, de buomo jedli an kruh, an ne samuo pulento, za manjš «fondjar» (davke) *an in konkluzion de buo dobro usim.*

Smart fašizmu! Svobodo narodu!

(Nadaljevanje sledi)

TONE OREL iz Bilj pri Gorici, po poklicu učitelj, nekaj časa vodja prop. oddelka Briško-beneškega oddelka. Nemci so ga ujeli in ustrelili na goriškem gradu

VTISI IN SPOMINI MLADIH LJUDI, KI LJUBIJO NARAVO

Tržaški taborniki so letos postavili šotore ob Kolpi

Dela v taborišču je veliko in vendar se najde čas tudi za učenje - Izleti in igre - Nočni pohodi - Prijetno razpoloženje ob tabornem ognju

Letos smo taborniki postavili svoje šotore ob Kolpi blizu Metlike v Beli krajini. Za časa taborjenja smo v Primorskem dnevniku objavili že dva članka in eno sliko, sedaj pa je tu še nekaj spominov, vtisov in slik članov naše organizacije.

Tudi letos smo, podobno kot lani v Bohinju, taborili v bližini tabora prve čete Zmajevega odreda iz Ljubljane, s katerim smo imeli skupno kuhinjo in taborne ognje. Obojih nas je bilo preko šestdeset, tako da je bilo ob delitvi hrane kar živahno in so dežurni kuharji imeli polne roke dela. Ob taboru je tekla široka in topla Kolpa, ki je bila v pasjih julijskih dneh prav dobrodošla za kopanje in osvežitev; nedaleč preko njiv, na katerih je zorela pšenica, pa so bili obsežni brezovi gozdovi, ki so zlasti ponoči kazali ves svoj čar.

S čim smo se pravzaprav ukvarjali v treh tednih bivanja v platnenih hišicah in med njimi? Tistemu, ki nikoli ni bil na skupinskem taborjenju, je pač težko prikazati, kako poteka življenje v taboru in česa vsega se mladi človek pri tem nauči in česa tudi odvadi.

Mislim, da ne bom nobenega, ki misli vstopiti v naše vrste, prestrašil, če bom rekel, da je bilo jutranje vstajanje ob pol sedmih. Sledila je telovadba, umivanje, pospravljanje šotorov in tabora v celoti z vsemi objekti (vhod, jambor, stenčas, gospodarski šotor, vodstveni šotor, taborni ogenj); šele nato je prišel na vrsto zajtrk, ki so ga skuhali dežurni še preden so se ostali taborniki zbudili. Po ocenjevanju šotorov je prišla gozdna šola. Da, šola! Med počitnicami in na taborjenju, medtem ko sta gozd in reka vabila, da bi se šli potepat ali na kopanje. Toda tabornik ne bi bil tabornik, če ne bi ljubil učenja. So pa tudi predmeti in učitelji bili prav posebne vrste: nič matematike in latinščine, nič domačih nalog, temveč spoznavanje listov in cvetov, sestavljanje ognjev in šotorov, uporaba kompasa in zemljevidov, zgodovina Bele krajine v daljni in bližnji preteklosti, nadalje smo se učili, kako obvežemo najrazličnejše rane, učili smo se taborniške zakonodaje in še drugih prav nenavadnih snovi. Učili pa smo tudi drug drugega, t.j. vsak dan je nekdo izmed nas moral pripraviti nekaj snovi, ki jo je obrazložil.

Ko je bila glava že težka, smo oblekli kopalke in skočili v Kolpo, nato pa lačni h kosilu. Po obedu smo malce počivali, pisali ali prali, kar smo na zadnjem izletu ali gozdni igri umazali; dežurni v kuhinji pa so skrbeli za čistočo menažk, krožnikov, brzoparilnikov in loncev ter že bili v skrbeh, kako jim bo kaj uspelo skuhati večerjo.

V «platneni vasi» med kosilom

Po tihi uri je bila gozdna igra, pevska vaja ali nabiralna akcija drv za taborni ogenj; dežurni vodnik pa je z nekaj pomagači sestavljal piramido, ki jo je pozneje po večerji in v trdnem mraku prižgal.

Taborni ogenj je najlepša točka dnevnega reda: vsi taborniki sedejo v krog, zapojejo, si povedo kakšno smešno, včasih pa morajo prisluhniti besedi staroste, ki jim razloži, kaj je treba še ukreniti, da bo v taboru boljše in lepše ne le pri pripravljanju šotorov in pomivanju posode, temveč tudi v medsebojnih odnosih, ki morajo sloneti na tovarištvu, nesebičnosti in požrtvovalnosti. Ko je taborovodja zapiskal tišino, je po šotorih bilo vse tiho in le straža je hodila po taboru ter pazila na zastavo, da bi je kdo ne odnesel.

Niso pa vsi dnevi enaki. Kadar smo šli na izlete, smo vstali še bolj zgodaj. Obiskali smo Črnomelj, Vinico in uskoške vasi ob hrvaški meji. Na patruljne pohode smo šli čez Kolpo na hrvaško ozemlje, povzpeli smo se po dolgem maršu na Gorjance in Metliko dodobra spoznali: središče mesta, grad z muzejem, trg s slaščičarno itd.

Tudi ponoči nismo mirovali: šli smo na nočni pohod, priredili nočne igre in doživeli celo nočni napad na tabor. Na obletnico vstaje slovenskega naroda smo priredili slavnostni ogenj in dolg program, prav tako pa za zadnji večer, ko smo bili v duhu že doma, a nam je bilo žal pustiti košček brega ob Kolpi, ki smo ga tri tedne tako negovali in vzljubili.

Konec julija smo prišli domov bogatejši še za marsikatero izkušnjo in za marsikateri nauk, ki ga le življenje v naravi in v skupnosti lahko nudi.

Taborjenje pa je vrhunec aktivnosti taborniške organizacije, ki tudi drugače prireja izlete, predavanja, sestanke, igre in sploh druži mladino, da jo navaja življenja v naravi in v skupnosti in odvaja razvad, ki se lahko pojavljajo pri posameznikih zaradi neprimernega okolja, v katero so zašli ali zaradi pomanjkanja družbe.

SKALA

(Konec jutri)

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 24. SEPTEMBRA 1968

RADIO TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Narodne pesmi - 12.00 L. Rehar: Turke suo ble šiba buažja - 13.30 Glasba po željah - 14.00 Orkester - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Baritonist Giombi - 18.50 Beltramov orkester - 19.10 Plošče - 20.00 Šport - 20.30 Bizet: Carmen.

TRST

12.05 Poje E. Dudine - 12.25 Tretja stran - 13.15 Juke box - 13.45 Debussy: «Pelleas et Melisande» (drugo dejanje).

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Popevke - 8.30 Zagrebški solisti - 9.00 Pod senčnikom - 9.45 Orkestri in ansambli - 10.30 Plošče - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Za mlade poslušalce - 14.30 Za prijetno razpoloženje - 15.30 Iz operetnega sveta - 16.30 Popoldanska glasba - 17.00 Tretja stran - 17.15 Poje M. Reitano - 17.40 Ital. narodne - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Poje E. Fitzgerald - 22.10 Orkester.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.05 Zvočni trak - 10.05 in 11.30 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Celentanov klub - 14.45 in 15.10 Ital. pesmi - 16.00 Spored za najmlajše - 17.05 Program za mladino - 19.15 Roman - 20.15 Operna glasba - 22.20 Glasbena fantazija.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.09 Poljudna znanost - 9.40 Glasbeni album - 10.15 Jazz - 11.00 Filmske novosti 11.35 Odprto pismo - 13.35 Glasbeno-govorni spored - 14.00 Juke box - 14.45 Ital. pesmi - 16.00 Popoldanski spored - 18.00 Pisana glasba - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.01 Živelo poletje - 20.40 Orkester - 21.10 Y. Chatelain: «Večerja v dveh» - 22.15 Glasbeno-govorni spored.

III. PROGRAM

10.00 Ciampi, tri sonate; Bach, koncert opus 6 - 10.25 Rousselov trio, opus 40 - 11.05 Brucknerjeve sonate - 12.20 Debussy in Tiessen - 13.10 Violinist A. Gertler - 14.30 Adam: «Si j'etais roi» - 15.30 Čajkovski, trio opus 50 - 16.10 Vando, kvartet za godala - 17.35 Šostakovič, koncert št. 1 - 18.15 Gospodarska rubrika - 18.30 Lahka glasba - 19.15 Koncert - 21.00 Bach in Weinberg.

FILODIFUZIJA

8.00 Operna glasba - 10.05 Rameaujeve skladbe - 12.30 Sopranistka I. Seefried - 13.05 Locatellijeve skladbe - 15.30 Lahka glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.30 Poročila - 7.25 Inform. oddaja - 8.08 Solisti zagrebške Opere - 8.55 Radijska šola - 9.25 Melodije - 10.15 Pri vas doma - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Iz opere «Majska noč» N. Rimskega-Korsakova - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz kraja v kraj - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Koncert - 15.40 V torek na svidenje! - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Simf. orkester - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Iz naših studiov - 18.50 Na mednarodnih križpotjih - 19.15 Poje Lidija Kodrič - 20.00 Z. Posmisz: «Potnica iz kabine 45» - 20.55 Melodije - 21.15 Popevke - 22.15 T. Prošev: «Pjesme nad pjesmama» - 23.05 W. Hildesheimer: Ne pišem knjige o Kafki.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Program za najmlajše - 19.15 Znanost in tehnika - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Carlo Goldoni: «Premetena vdova» - 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik - 21.15 Mlada Evropa - 22.30 Nagradno tekmovanje «Ciao mamma».

JUG TELEVIZIJA

20.00, 22.35 Poročila - 9.35, 14.45 TV v šoli - 10.30, 15.40 Angleščina - 16.40 Francoščina - 18.05 Risanke - 18.20 Oddaja za ital. narodnostno skupino - 18.45 Zabavnoglasbena oddaja - 19.15 Sedanjost in bodočnost Afrike - 20.40 Lažnivka — slov. film - 22.10 Martial Solal trio.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Preuredite svoje poslovanje, ker boste sicer prišli v težave. Čudne motnje v družini.

BIK (od 21.4. do 21.5.) Čemu si lastite zamisli, ki niso vaše. Bolje boste opravili, če priznate, da se ne znajdete.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Prvi videz ni najboljši. Drugič izbirajte. Previdnost je mati modrosti.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Odlične priložnosti, ki jih ne smete zamuditi. V družini ali družbi se boste lepo znašli.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Primerno bi bilo, da odstopite od svojih zahtev. Od vas bo marsikaj odvisno.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Že v začetku boste s težavo izhajali. Bodite bolj pozorni. Ljubosumni boste.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Vznemirjenje nikakor ni na mestu in bi znalo še marsikaj pokvariti. Več odločnosti.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pridobili boste na ugledu, če boste znali pravilno usmerjati dejavnost. Utrujenost

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Čemu prikrivate svoje želje, ko bi jih lahko uresničili. Nekoliko počitka ne bi škodovalo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Včasih je bolje ubrati novo pot, ko po stari ne gre. Težave so le na videz nepremostljive.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Kar boste dobrega storili, vam bo poplačano. Umaknite se nekoliko vase.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) S potrpežljivostjo boste prišli daleč. Izkoristite prijetno razpoloženje na delu in v družini.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 22,5, najnižja 15,9, ob 19. uri 19,6 stopinje, zračni tlak 1003,9 pada, vlaga 72%, brez vetra, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 21,4 stop.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 24. septembra NADJA
Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 17,59 — Dolžina dneva 12.05 — Luna vzide ob 8.12 in zatone ob 18.46
Jutri, SREDA, 25. septembra UROS

DEŽELNA DELEGACIJA V AVSTRIJI IN ZAHODNI NEMČIJI

Nemški industrijci se zelo zanimajo za gradnjo industrije v naši deželi

Razgovarjali so se tudi o okrepitvi prometa skozi tržaško pristanišče Prihodnji mesec bo delegacija nemških industrijcev obiskala Trst

Deželna delegacija, ki so jo sestavljali deželni odborniki za industrijo in trgovino Dulci, za javna dela Masutto, za delo Stopper, predsednik ustanove tržaškega pristanišča Franzil in predsednik tržaške trgovinske zbornice Caldassi je bila te dni v Avstriji in na Bavarskem, kjer se je v Mauthenu, Kotschachu in Lienzu razgovarjala s tamkajšnjimi predstavniki političnih in upravnih oblasti ter s številnimi gospodarstveniki. Razpravljali so predvsem o prometu skozi tržaško pristanišče in o morebitni gradnji industrijskih obratov v naši deželi.

Kot sporoča deželna uprava, omenjeni stiki jasno prikazujejo politiko, ki jo je načela deželna uprava za razvoj prometnih zvez in s tem za okrepitev mednarodnega blagovnega prometa skozi tržaško pristanišče. Ta politika bi morala roditi koristi celotni deželi Furlaniji - Julijski krajini in še posebno tržaškemu pristanišču, na katerega težijo področja, ki jih je delegacija nedavno obiskala.

Kot je znano, je dežela Furlanija - Julijska krajina najbolj severna točka jadranskega morja, Trst in Tržič pa sta najbolj severni pristanišči celotnega Sredozemskega morja in sta tudi izhodišči najkrajše poti do srednjeevropskega zaledja čez Alpe. Vse to pa zahteva gradnjo najrazličnejših infrastruktur, kakor tudi storitvenih središč, ki na žalost deželi Furlaniji in Julijski krajini še vedno primanjkujejo, kar zavira dejansko posredovalno vlogo Furlanije - Julijske krajine med Sredozemljem in srednjo ter vzhodno Evropo.

Na Bavarskem se je deželna delegacija ustavila predvsem v Muenhenu, kjer je obiskala osrednjo tržnico in kjer so se seznanili tudi z vprašanjem prevoza zlasti živil s kontajnerji. Poleg tega so se deželni predstavniki razgovarjali s predstavniki industrijcev na Bavarskem in v Vestfaliji, ki se zanimajo za morebitno gradnjo industrijskih obratov v nekaterih krajih Furlanije - Julijske krajine. Na teh razgovorih so člani tržaške delegacije tudi zvedeli, da se bavarski industrijci zanimajo, da bi poslali na naše področje kvalificirane skupine tehnikov.

Prvi in takojšnji uspeh obiska deželne delegacije v Avstriji in Zahodni Nemčiji, ki bo imel ugodne posledice tudi za bodočnost, je v tem, da so se dogovorili, da bo skupina nemških industrijcev obiskala prihodnji mesec Trst, da na kraju mesta prouči možnost gradnje industrijskih obratov na področju Furlanije - Julijske krajine.

V Uradnem vestniku dežele Furlanije - Julijske krajine št. 30 od 15. t.m. je poleg drugih objavljen tudi deželni zakon, ki določa podporo v korist šolskih zavodov deželnega pomena. Na osnovi tega zakona je deželna uprava pooblaščena, da dà podporo višji šoli za socialne storitve ENSISS iz Trsta za finančna leta od 1968 do 1971 prispevek za stroške za delovanje in za nakup opreme in naprav do največ 35 milijonov lir letno.

Svoj čas je obstajala nevarnost, da bo ta šola, ki je bila ustanovljena leta 1950 in ki je do sedaj vzgojila veliko število socialnih asistentk, ki so zaposlene pri raznih javnih in zdravstvenih ustanovah, morala prenehati svoje delovanje zaradi pomanjkanja denarnih sredstev.

S prispevkom deželne uprave pa bo šola ponovno zaživela. Deželna uprava si pridržuje sedaj pravico, da v prihodnosti dokončno reši vprašanje te šole, ki je zelo važna za najrazličnejše socialne dejavnosti.

DREVI OB 18. URI BO NA TRGU GARIBALDI javni zhod komunistične partije, na katerem bo senator Paolo Sema govoril o vprašanju pokojnin.

OTVORITEV SEZONE KROŽKA ARTE VIVA

SKLADBA PAVLETA MERKUJA V IZVEDBI ZAGREBAČKEGA KVARTETA

Koncert je obsegal skladbe sodobnih avantgardnih skladateljev

Za otvoritev letošnje sezone je krožek Arte Viva povabil v Trst Zagrebački kvartet, ki je nastopil sinoči v dvorani Krožka kulture in umetnosti. Koncert, ki so ga priredili Arte Viva, Krožek za kulturo in umetnost s sodelovanjem Zagrebške bienale in Mednarodnega festivala sodobne glasbe, je obsegal samo skladbe sodobnih avantgardnih skladateljev. Med temi je tržaško občinstvo še zlasti pričakovalo krstno izvedbo «Kvarteta st. 2 za godala» slovenskega tržaškega skladatelja Pavleta Merkuja. Kvartet, ki je dosegel pri občinstvu res prisrčen sprejem — še posebno prisrčno je bilo ploskanje ko je stopil na oder sam skladatelj Pavle Merku — je skladatelje napisal prav za Zagrebački kvartet, ki ga bo izvajal na Zagrebški bienali prihodnjega leta.

Med ostalimi skladbami so posebno navdušili še kar številno občinstvo 'Kvartet' Krzystofa Pendereckega, 'Rondò' Stanka Horvata in ostala dela na sporedu — 'Epeisodios' Vojina Komadina, Kvartet za godala op. 1 Györgya Kurtaga, 'Teotihuacan' Petra Sculthorpea 'II. Strijkkvartet' Tona de Leeuwa in 'Streichquartett' Güntherja Beckerja.

Vse skladbe je Zagrebački kvartet, ki ga sestavljajo violinista Josip Klima in Ivan Kuzmić ter violist Daniel Thune in čelist Josip Stojanović, izvedel naravnost odlično in je še enkrat potrdil, da upravičeno velja za enega izmed najboljših in najbolj kvotiranih jugoslovanskih glasbenih ansamblov, ki obstaja že skoraj pol stoletja in ki je videl med svojimi izvajalci kar najslavnejša glasbena imena. Nedvomno je bil včerajšnji koncert res zelo dobra otvoritvena predstava sezone krožka Arte Viva.

— h —

SPD «TABOR» — OPČINE

priredi **v nedeljo, 29. septembra 1968 v Prosvetnem domu** (v dvorani in na prostem) proslavo

100-letnice

ustanovitve čitalnice na Opčinah in

25-letnice

vstaje proti fašizmu.

- **V četrtek, 26. septembra** ob 20.30 nastopijo dijaki s Cijakovo tridejanko **«SLANA VODA»**
- **V nedeljo, 29. septembra:** ob 12. uri odkritje spominske plošče na Prosvetnem domu ob 100-letnici ustanovitve slovenske čitalnice. Nato polaganje vencev na spomenik padlih na openskem pokopališču. ob 15.30 KULTURNI SPORED, pri katerem sodelujejo: openski mladinski zbor Glasbene matice; openski cerkveni pevski zbor; domača dramska skupina z dvodejanko **«PEPČE SE ŽENI»** v openskem narečju; godba Parma iz Trebč.

Sledi družabna zabava s plesom. Igra ansamb. «Kras». Poskrbeli smo tudi za domačo kapljico in prigrizek. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Vljudno vabljeni!

ZAKLJUČEK XXII. TRŽAŠKIH ZDRAVNIŠKIH DNEVOV

Zasedanje italijanskih zdravnikov posvečeno zdravljenju s kortizonom

Predavatelji so bili na splošno mnenja, da kortizon mnogo več koristi kot lahko škoduje

V nedeljo so bila zadnja predavanja v okviru letošnjih tržaških zdravniških dnevov, ki jih že 22 let prireja zdravniška šola pri tržaški glavni bolnišnici. Letošji dnevi so bili posvečeni zdravljenju s kortizonom, učinku tega zdravila in njegovih negativnih strani. Zasedanja so se letos udeležili samo italijanski zdravniki, medtem ko so prišli v preteklih letih tudi številni znanstveniki in zdravniki iz tujine. Prireditelji menijo, da je bilo letošnje srečanje zelo zanimivo in da se je vršilo na zelo visoki znanstveni ravni.

Zadnji dan je prvi spregovoril ravnatelj pediatrične univerzitetne klinike iz Milana prof. Schwarz o uporabi kortikoidov na pediatričnem področju. Pripomnil je, da je treba biti pri uporabi omenjene terapije zelo previdni, predvsem v pogledu nosečih žensk in pri nedoraslih otrocih. Prof. Campanacci z univerze v Bologni je v svojem predavanju poudaril predvsem škodo in koristi zdravljenja želodčnih in črevesnih bolezni s kortizonom. Dejal je, da so koristi mnogo večje od morebitne škode. Pri tem pa je še omenil, da morajo vsa dejansko aktivna terapevtska sredstva uporabljati dobro pripravljeni zdravniki, ki imajo velik čut odgovornosti. Ravnatelj dermatološke klinike iz Neaplja prof. Cerutti pa je govoril o dermatologiji, o področju, na katerem se morda najbolj uporablja kortizon. Prof. Campus iz Turina je podal poročilo o kardiovaskularni terapiji. Dejal je, da je treba kortizon uporabljati na tem področju predvsem kot sredstvo proti vnetju. Pri revmatičnih boleznih pa je kortizon najbolj koristen v akutni fazi. Zadnji je govoril prof. Bossa, ravnatelj zdravstvene klinike v Neaplju, ki je povzel celotno razpravo v zvezi z uporabo kortizona pri zdravljenju različnih bolezni.

V nedeljo so za kongresiste predvajali film o «zgodbi otroka Rh», ki ga je izdelal prof. Dambrosio z ginekološke klinike v Milanu. Film je zelo zanimiv in ima zlasti namen, da opozori pristojne oblasti, da je treba poskrbeti sredstva za profilakso bolezni, ki je bila do pred nekaj leti izredno nevarna.

V četrtek poldnevna stavka gradbenih delavcev

Vsedržavna tajništva gradbenih delavcev FILLEA - CGIL, FILCA - CISL in FeNEAL - UIL so se ponovno sestala 16. septembra v Rimu in so dokončno proučila vprašanje zaposlitve, delavne pogodbe in varnosti na delu delavcev gradbene industrije.

Tajništva so ugotovila, da je položaj delavcev gradbene industrije zelo resen, tako zaradi pomanjkanja naložb na tem področju, razdrobljenosti pobud in pomanjkanja ustreznih zakonov, ki urejujejo urbanistična vprašanja, ter zaradi posledic, ki izvirajo iz nedavne razsodbe ustavnega sodišča. Tajništva menijo, da vse to zahteva takojšnje posege državnih oblasti, da se reši predvsem vprašanje zaposlenosti z gradnjo ljudskih stanovanj ter s povečanjem naložb za razna javna dela, da se zagotovi gradbenim delavcem gotova zaposlitev.

Tajništva so tudi ugotovila, da se vsem tem težavam pridružuje še stalno kršenje delovnih pogodb s strani delodajalcev, zlasti pa, da so delodajalci v velikem zaostanku pri plačevanju 22,30 odst. blagajni gradbenih delavcev. Podjetja male in srednje industrije pa neredno plačujejo prispevke za starostno dobo delavcev, hkrati pa postaja vedno bolj dramatično vprašanje nesreč na delu.

Pokrajinska tajništva treh omenjenih sindikalnih organizacij v Trstu pa sporočajo, da so vsedržavne sindikalne organizacije proglasile za 26. t.m. poldnevno stavko vseh gradbenih delavcev od 12. do 24. ure. Stavka ima namen, da opozori javnost in odgovorne oblasti, da je treba čimprej sprejeti ukrepe za rešitev omenjenih vprašanj.

Redno pošiljanje češkoslovaškega blaga v Italijo

V zvezi z vestmi iz raznih italijanskih mest, da so začele pošiljke češkoslovaškega blaga namenjene v Italijo v zadnjem času ponovno zamujati in zaostajati, je češkoslovaška ambasada v Rimu izdala obvestilo, v katerem naglaša, da če včasih prihaja do posameznih manjših zamud pri dostavljanju blaga, je to pripisati porušenemu železniškemu mostu nad Dunjo, in ne morda kakršnimkoli ponovnim zapletljajem na Češkoslovaškem. Položaj na tem področju je že povsem normaliziran, dostavlja poročilo, zaradi porušenega mostu pa so morala nekatera podjetja na Češkoslovaškem preusmeriti svoje pošiljke namenjene na italijansko tržišče na druge železniške proge.

Medtem se redno odvijajo tudi posli v nasprotno smer s Češkoslovaško. V naše pristanišče je v nedeljo priplula ladja «L. Lauro», ki je pripeljala iz Indije 10.000 ton železne rude za zaledno republiko. To je največja pošiljka razsutega blaga, ki je prispela v naše pristanišče za Češkoslovaško po znanih dogodkih v preteklem avgustu.

85 milijonov za dela v šolskih poslopjih

Na vprašanje občinskega svetovalca Morpurga je odbornik za javna dela Attilio Mocchi odgovoril, da je občinska uprava dala na razpolago 85 milijonov lir za razna obnovitvena dela v šolskih poslopij. Tako so zdaj v teku dela na srednji šoli «Silvio Benco» (8,6 mil. lir), na učiteljišču «Carducci» (10 mil.), na srednji šoli «Brunner» in slovenski šoli v Rojanu (18 mil.). Medtem se dokončujejo priprave za dražbo glede poveritve del za šole «Gaspardis», «Duca d'Aosta», v Ul. Frausin, Slataper, Timeus, De Marchi, v Istrski ulici, v Ul. Manzoni, v Ul. Antenorei, Bergomas, D. Chiesa itd. v skupnem znesku 21 mil. 900.000 lir; v šolah De Amicis, Sulich, Sauro, Sv. Vid, Divisione Julia, Volta, Carli in pomorski zavod za 12,5 mil., v šolah Venezian, Pitteri v Ul. Pallini, v Ul. Tor Cucherna, v Gropadi, Lonjerju, na Opčinah, Ferdinandeo in Corsi za nadaljnjih 14 milijonov lir.

GABRIELI in LUDVIKU GRGIČU

na Padričah se je rodil krepak sinček MARTINČEK

Iskreno čestitata z najlepšimi željami družini Koren in Lukeš. Čestitata tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika

Šolske vesti

Vpisovanje na državno učiteljišče «Anton Martin Slomšek» bo do 25. septembra. Uradne ure so vsak dan od 9 do 12 ure.

Vpisovanje za šolsko leto 1968/69 se vrši na vseh šolah **dolinskega didaktičnega ravnateljstva** vsak dan od 9. do 12. ure. Ravnateljstvo vljudno prosi starše, da otroke vpišejo čimprej. Za vpis v I. razred sta potrebna rojstni list in izkaz o raznih cepljenjih; učenci ostalih razredov pa predložijo ob vpisu zadnje šolsko spričevalo.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Ivanu sporoča, da je na osnovnih šolah vsak dan od 9. do 12. ure vpisovanje za šolsko leto 1968/69. Otroci rojeni leta 1962, ki se vpišejo v I. razred, morajo predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju; ostali pa zadnje spričevalo.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Jakobu sporoča, da je v teku vpisovanje v vse razrede. Učenci, ki bodo obiskovali I. razred, morajo predložiti: rojstni list in potrdilo o cepljenjih. Učenci ostalih razredov naj prinesejo zadnje spričevalo.

Sedeži šol: Sv. Jakob, Ul. Frausin 12; Ul. Sv. Frančiška 25; Ul. Donadoni 28; Sv. Ana, Istrska ulica 143; Skedenj, S.ta Demarchi 8.

Urnik od 9. do 12. ure. Prosimo, da pohitite z vpisovanjem!

Didaktično ravnateljstvo na Opčinah obvešča starše, da je v teku vpisovanje na vseh šolah ravnateljstva vsak dan od 9. do 12. ure. Otroci, ki se vpišejo v I. razred, naj predložijo rojstni list in potrdila o cepljenju. Za vpis v ostale razrede naj predložijo spričevalo.

Didaktično ravnateljstvo Nabrežina obvešča starše, da je v teku vpisovanje otrok v vse razrede na osnovnih šolah tega ravnateljstva.

Vpisovanje je vsak delovni dan, in sicer od 9. do 12. ure. V I. razred se vpišejo otroci letnika 1962. Za vpis je treba predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju proti kozam, davici, poliomielitisu in tetanusu. Za vpis v ostale razrede pa predložijo učenci zadnje šolsko spričevalo. Z vpisom ne odlašajte!

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Levstik» na Proseku obvešča, da bo začetna šolska maša dne 1. oktobra ob 8.30. Po maši bodo šli učenci v šolo kjer bodo dobili urnik in druga obvestila.

Vpisovanje za baletni pouk pod vodstvom Adrijana Vilesa: vsak dan v dopoldanskih urah v Dijaškem domu, Ulica Ginnastica 72, tel. 93-167 ter v četrtek, petek in soboto od 18. do 19. ure v prostorih prosvetnega društva Barkovlje, Ul. Cerreto 12, ali v uradnih urah pri SPZ, Ul. Geppa 9, tel. 31-119.

Poletne prireditve

PARK MIRAMARSKEGA GRADU. **Predstave Luči in zvoki.** Danes tedenski počitek

Kino

Nazionale 16.00 «Colpo grosso alla napoletana». R. Wagner, R. Welch. Barvni Panavision.
Grattacielo 16.00 «Les Biches». J. Sassard, Stephan Audran. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Eden 16.00 «Scusi, facciamo all'amore?». P. Clementi, Beba Lončar. — Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «Due sporche carogne». A. Delon, Ch. Brenson. Eastmancolor.
Excelsior 15.30 «Il fantasma del pirata Barbanera». W. Disney. Technicolor.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 15.00 «Beretti verdi». John Wayne. Technicolor.
Alabarda 16.30 «La battaglia del Mediterraneo». Herojski odpor jugoslovanskih mornarjev v II. svetovni vojni. Color.
Moderno 16.30 «Rosie» Sandra Dee. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «Il pianeta delle scimmie». Charlton Heston. Technicolor.
Aurora 16.30 «Gli occhi della notte». A. Hepburn. Technicolor.
Cristallo 16.30 «La donna venuta dal passato». Olinka Berova, John Richardson. Technicolor.
Capitol 16.30 «La folle impresa del dottor Schefer». James Coburn. Technicolor.
Impero 16.30 «Il dottor Dolittle». Zabavni barvni film. Rex Harison.
Vittorio Veneto 16.00 «Bonnie and Clyde» v filmu «Gangster story» — Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Garibaldi 16.30 «Haway». R. Russel. Technicolor.
Astra 16.30 «Wanted». Giuliano Gemma. Technicolor. Zadnji dan.
Ideale 14.30 «Mille freccie per il re». Technicolor.
Abbazia 16.30 «Sfida a Glory city». Lex Barker. Technicolor.

Izleti

Sportna zveza Bor priredi v nedeljo, 6. oktobra enodnevni izlet v Kranj. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu (stadion Prvi maj) vsak torek, sredo in četrtek od 20.30 do 22. ure in na občinskem stadionu «P. Grezar» vsak dan, razen v sobotah in nedeljah, od 16. ure dalje.

* * *

SPDT priredi v nedeljo, 29. t.m. izlet na Crno prst iz Podbrda in s povratkom na Bohinjsko Bistrico. Avtobus pa bo odpeljal iz Podbrda preko Petrovega Brda, Skofje Loke, Bled in Bohinjske Bistrice v Bohinj.

* * *

Prosvetno društvo «S. Skamperle» sporoča, da je bil odložen napovedan izlet na Vrsno v Gregorčičev muzej, ki bi moral biti 29. t.m.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 23. septembra 1968 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo je 22 oseb.

UMRLI SO: 69-letni Mario Zhuk, 88-letna Maria Quarantotto vd. Dapas, 75-letna Giovanna Knafelc vd. Barbato, 47-letna Lina Pimazzoni por. Borlotol, 75-letna Enrica Santarossa vd. Gant, 72-letni Renato Detoni, 80-letna Amelia Petronio vd. Zeiotti, 81-letna Anna Meulja vd. Kovač, 82-letna Gemma Padoani vd. Manfreda, 76-letna Teresa Kosmac vd. Ferfoglia, 48-letna Nadia Germani por. Tauceri, 60-letni Federico Debevec, 90-letna Anna Vidulich vd. Luyk, 81-letna Giuseppina Clun vd. Sapel, 91-letni Francesco Vasquez, 67-letna Anna Pacchietto, 83-letna Lucia Babuder por. Frank, 53-letna Maria Seghina por. Romeo, 72-letna Antonia Umek vd. Bailo, 78-letna Amalia Mlakovec vd. Morandini, 91-letni Giovanni Purger, 59-letni Francesco Vascotto.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41. Pizzul Cignola, Korzo Italia 14. Prendini, Ul. T. Vecellio 24. Serravallo, Trg Cavana 1.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 18. ure)

All'Esculapio, Ul. Roma 15. INAM, Al Cammello, Drevored 20. septembra 4. Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43. Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

V DVORANI TRGOVINSKE ZBORNICE

Začetek vsedržavnega kongresa lastnikov javnih lokalov

Sprejem na županstvu in pozdrav župana

Včeraj dopoldne se je v našem mestu pričel kongres lastnikov in upravljalcev javnih lokalov, ki ga je sklicala vsedržavna stanovska organizacija FIPE (Federazione Italiana Pubblici Esercizi).

Slovesnosti ob otvoritvi so se udeležili predsednik organizacije dr. Prantera, glavni tajnik dr. Galli, podravnatelj dr. Ferranti in druge vodilne osebnosti.

Za trgovinsko zbornico, v katere prostorih se je pričel kongres, je prisotne pozdravil svetovalec dr. Rigoletti, ki je v krajšem priložnostnem govoru podčrtal pomen javnih lokalov za razvoj turizma v Italiji. V zvezi z gospodarskim stanjem v naši pokrajini je govornik apeliral na pomoč in solidarnost vsega italijanskega naroda, da bi Trst lahko prebrodil svoje sedanje gospodarske težave.

Predsednik organizacije lastnikov in upravljalcev javnih lokalov iz tržaške pokrajine G. Bracci je nato pozdravil goste v imenu tržaške stanovske zveze in naglasil, da se kongres FIPE prvič vrši v Trstu. Uradno je nato odprl kongres predsednik vsedržavne zveze dr. Prantera, in sicer z govorom, v katerem je naglasil potrebo po tesni povezavi med hoteli in javnimi lokali na področju mednarodne turistične industrije.

Začetnega dela kongresa so se udeležili tudi številni predstavniki krajevnih oblasti, med njimi tržaški župan ing. Spaccini, namestnik odbornika Puppi, podpredsednik združenja tržaških trgovcev Rosselli, ravnatelj organizacije dr. Geppi in drugi strokovnjaki in poslovni ljudje.

Po skupnem obisku grada in stolnice Sv. Justa, pred katero so se poklinili spominu padlim, je kongresiste sprejel na občini ing. Spaccini. Župan jih je pozdravil v imenu mesta in jim želel polno uspehov pri njihovem delu, ki ima poleg vsega to prednost, da s človeško toplino navezuje domačine in tujce, ki prihajajo k nam kot turisti. Na koncu je ing. Spaccini izročil spominsko medaljo o petdesetletnici predsedniku dr. Pranteri, glavnemu tajniku dr. Calliju in predsedniku tržaškega odseka FIPE Bracciju.

Predsednik FIPE dr. Prantera se je zahvalil županu za prijazne besede ter izrazil prepričanje, da bo Trst lahko ugodno rešil svoje sedanje probleme v okviru široko zasnovane združene Evrope.

V popoldanskih urah se je na sedežu združenja trgovcev tržaške pokrajine sestal vodilni odbor FIPE, medtem ko so si drugi kongresisti ogledali naprave v tovarni Stock, miramarski par in grad ter tamkajšnjo cvetlično razstavo. Sledila je slavnostna večerja v nekem hotelu v Grljanu.

Danes ob 10. uri se bo kongres nadaljeval v Avditoriju. Govoril bo podtajnik organizacije A. Sarti, ki bo kratko povzel glavne probleme, s katerimi se v tem času ukvarja organizacija FIPE. Popoldne pa bodo kongresisti odpotovali v Redipuglio, nato pa se bodo vrnili v Trst oziroma na Kras, kjer bodo gostje v tovarni Coca Cola.

Župan sprejel udeležence srednjeevropskega srečanja

Tržaški župan inž. Spaccini je sinoči sprejel v sejni dvorani občinskega sveta udeležence 3. kulturnega srednjeevropskega srečanja v Gorici, katere je spremljal goriški župan Martina. Prisotna sta bila tudi predsednik in glavni tajnik prireditvenega odbora prof. Toschi in dr. Rocco.

Potem ko je župan pozdravil goste, je poudaril kulturni in zgodovinski pomen tega srečanja, ki je bilo deležno toliko priznanj v preteklih letih. Župan je dejal, da je Trst stičišče narodov različnih kultur in da je zaradi tega še bolj občutljiv za pobude, ki so namenjene združevanju narodov na kulturnem področju.

Pozdravni nagovor župana so prisotnim prevedli v jezike udeležencev, ki so to sprejeli z zadovoljstvom.

Vprašanje dež. svetovalca Cuffara predsedniku deželnega odbora

Deželni svetovalec KPI inž. Cuffaro je poslal vprašanje predsedniku deželnega odbora v katerem želi vedeti, kakšne korake je napravil pri osrednji vladi in pri ostalih pristojnih oblasteh v zvezi s prekinitvijo železniške proge Videm - Tržič, potem ko se je zrušil most čez reko Dunjo. Svetovalec vprašuje, ali je predsednik deželnega odbora zaprosil za izredne ukrepe za čimprejšnjo vzpostavitev prometa po tej izredno važni železniški progi, po kateri gre velik del tranzitnega prometa skozi tržaško pristanišče. V vprašanju svetovalec poudarja škodo, ki jo bo trpel Trst, dokler ne bo vzpostavljen promet.

Potrditev vpisa v otroške vrtce

Ravnateljstvo ustanove otroških vrtcev ONAIRC obvešča starše, ki so vpisali svoje otroke v otroške vrtce ONAIRC preteklega junija, naj potrdijo vpis otrok do 26. t. m., in sicer od 8.30 do 12. ure. S seboj morajo prinesti rojstni list in zdravniška potrdila za otroka.

V DVORANI LJUDSKE KNJIŽNICE

Razstava knjig in risb pokojnega dr. Pincherla

V Krožku za kulturo in umetnost pa so predstavili javnosti Pincherlovo knjigo «Piazzetta Stendhal, 1 - Trieste»

V mali dvorani Ljudske knjižnice so sinoči odprli razstavo okoli 100 knjig in več risb iz zapuščine nedavno umrlega javnega delavca, zdravnika in politika dr. Bruna Pincherla. Slovesnosti so se udeležile številne osebnosti iz tržaškega javnega in kulturnega življenja, med njimi župan inž. Spaccini, generalni vladni komisar dr. Cappellini, generalni konzul SFRJ v Trstu inž. M. Tepina ter številni zastopniki italijanskih in slovenskih študijskih in znanstvenih organizacij.

Ravnatelj Ljudskih knjižnic v Trstu dr. Crise je v krajšem nagovoru osvetlil lik preminulega dr. Pincherla, njegovo vsestransko udejstvovanje na raznih področjih ter njegovo zbirateljsko vnemo. Zbirka knjig iz Pincherlove bogato založene knjižnice obsega med drugim tudi nekaj starih del, ki so zaradi svoje redkosti posebno velike vrednosti. Zbrana so zlasti leposlovna dela, pa tudi znanstvena, umetnostna in druga dela. Razstava risb pa obsega vrsto zanimivih, krepko zarisanih del, iz katerih preveva Pincherlova «diamantna ironija», kakor je dejal dr. Crise.

V glavni dvorani Krožka za umetnost in kulturo (mala dvorana, kjer naj bi se slovesnost vršila, ni mogla sprejeti vseh prisotnih), pa so kmalu nato pisatelj G. Voghera, založnik V. Schelwiller in dr. Gruber-Bencova predstavili zadnjo knjigo dr. Pincherla, ki je izšla po njegovi smrti, namreč delo z naslovom «Piazzetta Stendhal, 1 - Trieste». Kakor omenjeno, se je tudi te svečanosti udeležilo veliko število tržaških intelektualcev, pa tudi preprostih ljudi, ki so v življenju prišli v stik s Pincherlom javnim delavcem, s Pincherlom kulturnikom, s Pincherlom antifašistom ali pa s Pincherlom pediatrom.

Mladi vespist trčil v tramvaj

Zaradi nerodnega obračanja vespe se bo 15-letni mesarski vajenec Giuseppe Zacchigna iz Ul. Roncheto 98/1 moral zdraviti približno 8 dni.

V bolnišnici, kjer so mu dali prvo pomoč, je povedal, da je nekaj po 16. uri v Ul. Giulia na križišču z Ul. Rossetti hotel obrniti z vespo proti desni, ko ga je nekoliko zaneslo in je trčil v tramvaj proge št. 6, ki je vozil proti Sv. Ivanu.

Pri trčenju v tramvaj se je fant opraskal po glavi in desni roki.

Z avtom je povozil mladenko ko je prečkala cesto

V nedeljo zvečer okoli 20.30 je 36-letni Angelo Tenze iz Križa s svojim avtom fiat 850 coupè podrl v bližini hotela «Mirabel» pri Sesljanu 19-letno Maro Leban iz Sesljana, ki je prav v tistem trenutku prečkala v višini hotela zelo prometno obalno cesto.

V bolnišnici, kjer so ji ugotovili možganski pretres in manjše praske po čelu, se bo Lebanova morala zdraviti približno 20 dni.

Darovi in prispevki

V spomin Marija Pertota darujejo prijatelji s Proseka 12.000 lir za spomenik padlim na Proseku. Namesto cvetja na grob pok. Rosane Kocjančič darujeta Štefi Bratina 2000 lir in Vida Pertot 1000 lir za Dijaško matico.

NA POKRAJINSKI CESTI MED PROSEKOM IN OPČINAMI

Mladenka brez vozniškega dovoljenja z avtom povozila materi in tri otroke

Najhuje se je poškodovala 37-letna Maria Corelli por. Russo, ki se bo morala zdraviti mesec in pol - Zakonca v prevrnjenem avtu v Ul. Brigata Casale

17-letno dekle brez vozniškega dovoljenja je v nedeljo v večernih urah zakrivilo z avtom fiat 600 prometno nesrečo, pri kateri je bilo bolj ali manj hudo ranjenih kar pet pešcev. Do nesreče je prišlo na pokrajinski cesti med Opčinami in Prosekom v višini vojašnice regimenta «Piemonte Cavalleria».

V mraku sta se po desni strani ceste v smeri proti Proseku vračali z izleta svakinji 37-letna Maria Corelli por. Russo iz Ul. Sara Davis 107 in Dolores Ferfoglia por. Russo, stara 34 let, iz Ul. Venier 5. Z njima so bili tudi njuni otroci. Poleg Marie Corelli je stopal 10-letni Nereo, medtem ko je komaj 1-letnega Riccarda držala v naročju, za njimi pa je z materjo hodil 11-letni Alessandro. Skupina je pravkar dosegla ovinek, ko je nenadoma pridrvel za njo fiat 600 in čeprav sta se ženski z otroki skušali izogniti avtomobilu jima to ni uspelo. Avto fiat 600 TS 66101 se je delno zaradi mokre ceste, delno pa zaradi neizkušenosti voznice, ki je izgubila oblast nad vozilom, zaletel vanje.

Medtem ko je dekle ostalo omamljeno za volanom, sta mladeniča, ki sta bila z njo, 21-letni Giorgio Vrtlar in 26-letni Giampietro Markusa, skočila iz avtomobila in takoj nudila pomoč ranjencem. Z zasebnim avtomobilom, ki je pripeljal mimo, so odpeljali v bolnišnico najprej Mario Corelli in njenega sina Nerea, kmalu nato pa so z ambulanto Rdečega križa, ki so jo medtem poklicali, odpeljali v bolnišnico še ostale tri ranjence. Marii Corelli so v bolnišnici ugotovili zlom desne ključnice, precejšnje rane na zgornji čeljusti, udarce in odrgnine po rokah in nogah ter jo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 1 mesecu in pol. Njenega sina Nerea so sprejeli na nevrokirurški oddelek zaradi lobanjske travme, udarcev po tilniku in levem kolenu. Zdraviti se bo moral osem dni. Malemu Riccardu so zdravniki ugotovili udarce po glavi in po obrazu ter številne rane po nogah. Tudi njega so skupno z bratom sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v desetih dneh. Lažji poškodbi sta dobila Ferfoglia in njen sin Alessandro, katerima so nudili samo prvo pomoč in ju odslovili s prognozo okrevanja v šestih dneh zaradi raznih udarcev po telesu.

Na kraju dramatične nesreče so opravili potrebne formalnosti karabinjerji iz Nabrežine pod vodstvom poročnika Orrija. Karabinjerji so povzročiteljico nesreče Giordano Gerin iz Ul. Baiamonti 87 pospremili na postajo v Nabrežino, kjer so jo zaslišali in sestavili zapisnik o poteku nesreče. Pozno zvečer so jo izročili staršem, ki so se medtem sami javili karabinjerjem. Avtomobil je last 21-letnega Antonia Vascotta iz Ulice Ventura 23, zaročenca Giordane, ki je trenutno v bolnišnici zaradi operacije.

Do druge nesreče, kateri je botrovala mokra cesta, je prišlo nekaj po 13. uri v Ul. Brigata Casale kakih 300 metrov od smodnišnice. Ob tisti uri sta se z avtom fiat 124 TS 84900 peljala 56-letni tehnični uradnik Nicolo Devescovi iz Ul. Carsia 34 in njegova žena Carolina Ivessa, po cesti, ki povezuje Žavlje s cesto 202, namenjena proti domu. Na nekem ovinku je zaradi mokrega asfalta začelo avto zanašati, zaradi česar je zavozil najprej na levo stran, se nato prevrnil na bok in potem še na streho. Obema je priskočil na pomoč neki avtomobilist, ju potegnil iz avtomobila in odpeljal v bolnišnico, kjer so Devescovija sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh zaradi lobanjske travme, rane na levem sencu in udarcev po levem kolenu, medtem ko so njegovi ženi nudili pomoč zaradi udarcev in odrgnin po čelu, nosu, desni roki in kolenu ter jo odslovili s prognozo okrevanja v enem tednu. Avto, ki je bil zelo poškodovan, so morali odpeljati z mehaničnim vozom. Karabinjerji, ki so prihiteli na kraj nesreče, so morali delno zaustaviti promet in poklicati tudi gasilce, da so sprali cesto, po kateri se je iz bencinskega tanka in pa iz motorja izlila večja količina bencina in olja.

ZAHVALA

Vsem, ki so se v tolikšnem številu poslovili od naše nepozabne

ROSANE CANCIANI

se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki so na kakršen koli način počastili njen spomin.

Brat GORAZD in sestre VIDA, DRAGICA in ZORA z družinami

Barkovlje, 24. septembra 1968.

✝

Po pogrebu sporočamo žalostno vest, da je 21. t. m. umrla naša draga mama, tašča in nona

ANA MEVLJA vd. KOVAČ

Pokopali smo jo 22. t. m. pri Sv. Ani

Zahvaljujemo se vsem znancem in prijateljem, č.g. Zorku iz Rojana in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoča družina KOVAČ

Trst, Skorklja, 24. septembra 1968

✝

Dne 23. t. m. je mirno preminila naša draga

MARIJA SEGHINA por. ROMEO

Draga pokojnica bo ležala v mrtvašnici glavne bolnišnice 25. t. m. od 10. do 16. ure. Pogreb bo ob 16.30 iz cerkve na Proseku.

Žalostno vest sporočajo **mož Anton in sorodniki.**

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Do konca avgusta na koprski obali 190.000 tujih in domačih turistov

Poplave v Idriji, na Vipavskem in v Posočju - Obsodba oboroženega posega SZ na Češkoslovaškem - Dela za obnovitev mejnega prehoda na Škofijah dobro napredujejo

Slabo vreme je včeraj precej vplivalo na turistični promet na Primorskem, le na koprski obali je bilo še zmeraj dokaj živahno. Domači in tuji turisti so se zbrali predvsem v Piranu, kjer je bil na sporedu tradicionalni pomorski krst novincev tamkajšnje srednje pomorske šole. Letos so «krstili» kar 96 novincev. Spored je bil že tradicionalen. V zgodnjih jutranjih urah so se vkrcali na gusarsko ladjo novinci in celotno spremstvo Neptuna ter se zaustavili za kratek čas v Portorožu in Luciji. Na ladji je bil tudi obred pitja morske vode. Glavna prireditev je bila nato v Piranu, kjer je sprevod obšel mestne ulice, na Punti pa so novinci prisegli pred Neptunom. Sledil je nato še krst, to je metanje novincev v morje, kar je seveda za gledalce najbolj privlačna točka.

Nekaj ljudi se je zbralo tudi na glavnem koprskem trgu, kjer je bil javni radijski koncert ob sodelovanju ljudske milice iz Ljubljane in Slovenskega okteta. Koncert so približno poldrugo uro prenašale radijske postaje Ljubljana, Koper in Köln. Šlo je namreč za skupno prireditev slovenske in kölnske radijske mreže, prenašali pa so izmenično pristaniška koncerta iz Kopra in Duisburga, ki je znano kot eno izmed največjih rečnih pristanišč na svetu. Slovenski in zahodnonemški izvajalci ter spretni napovedovalci iz Ljubljane in Kölna so požeti vse priznanje koprskega in duisburškega občinstva.

Medtem ko v obmorskih predelih deževje ni napravilo kake večje škode, pa so bila druga področja Primorske precej prizadeta. Najhuje je bilo v Idriji, kjer je bilo poplavljenih več ulic in večje število stanovanjskih poslopij, na številnih cestah, ki vežejo Idrijo z notranjostjo pa so morali prekiniti promet. Manjše poplave so zabeležili tudi v Vipavski dolini in v Posočju.

* * *

V italijanskem kulturnem krožku Antonio Gramsci v Kopru so organizirali debatni večer o aktualnih političnih vprašanjih. Vodil ga je predsednik obalne konference Socialistične zveze Mario Abram. Pripadniki italijanske narodnostne skupine so odločno obsodili oborožen poseg Sovjetske zveze in drugih držav varšavskega pakta na Češkoslovaško. Poudarili so, da je sovjetsko vodstvo napravilo nepopravljivo škodo velikim idealom socializma, ker so uporabili orožje, da bi zadušili proces uveljavljanja demokratičnih in humanističnih načel v socialistični češkoslovaški družbi. Zabloda sovjetskega vodstva popolnoma upravičuje budnost in pripravljenost jugoslovanskih državljanov, da z orožjem branijo neodvisnost in pravico samostojnega odločanja o razvoju socializma v svoji deželi. Pripadniki italijanske narodnostne skupine so ob koncu debate poudarili, da stojijo odločno ob zvezi komunistov in ob tovarišu Titu v tem zgodovinskem obdobju, ko je treba zaščititi ideale socializma pred napadi neostalinističnega vodstva.

* * *

Dela pri rekonstrukciji škofijskega bloka zelo hitro napredujejo. Zgradili so že skoraj vse instalacije, asfaltirali nekatera cestišča, zdaj pa gradijo prehod za pešce in nekatere stavbe. Računajo, da bodo že ta teden preusmerili promet na novo asfaltirano cestišče na vzhodni strani bloka. Vsa dela pa bodo končana predvidoma do 29. 9.. Do takrat bodo uredili objekte uprave javne varnosti in carine, dve Kompasovi poslovalnici, dve bencinski črpalki in vse drugo, razen objekta «Jestvine», ki bo končan do konca leta. Kakor je znano, je bil rok za izgradnjo celotnega bloka do meseca julija, toda stvari so se zavlekle zaradi nekaterih nerešenih vprašanj infrastruktur pa tudi zaradi nekaterih novih načrtov, ki jih je bilo treba napraviti.

* * *

Do konca avgusta so zabeležili na koprski obali nekaj nad 190.000 turistov, kar je približno 9 od sto več kot lani v enakem razdobju. Tudi finančni učinek je boljši od lanskega. Ti podatki so zlasti razveseljivi, ker je bilo letos precej muhavo vreme in so zaradi tega pričakovali manjši obisk, kot je dejansko bil.

Medtem se zastopniki turističnih organizacij na koprski obali že dogovarjajo o načrtih za prihodnjo sezono ter za naslednja leta. Po sprejetem programu bodo znašale investicije za turizem v koprski občini do 1970. leta. 24 milijonov 700 tisoč novih dinarjev, v piranski občini nekaj nad 60 milijonov in v izolski občini 7 milijonov in pol novih dinarjev. S temi sredstvi bodo zgradili nove hotele prenovili stare, razen tega pa bodo uredili še vrsto športnih in zabavnih objektov. Med njimi naj omenimo gradnjo dveh pokritih plavalnih bazenov ter več novih teniških igrišč, kegljišč itd.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Zaradi 10 kilogramov surove kave so ga obtožili poskusa tihotapstva

Toda obtožbe financarjev so bile tako trhle, da je sodišče spoznalo obtoženca za nedolžnega in mu vrnilo zaplenjeni avto

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Visalli, tožilec Cola, zapisnikar Rubini, obramba Adovasio) sta se morala zagovarjati dva pristaniška delavca, ki sta bila obtožena, da sta skušala vtihotapiti v državo 10 kg surove kave.

Na zatožni klopi sta sedela: 26-letni Mario Romano, rojen v Rimu, toda stanujoč v našem mestu v Ul. delle Campanelle 128 (prisoten na začasni svobodi) in 33-letni Giordano Pichel iz Ul. Metastasio 15 (prisoten, toda v priporu zaradi nekega drugega prekrška.

Dogodek, ki je oba pripeljal pred kazenske sodnike, se je odigral 19. septembra lani v novi prosti luki. Romano in Pichel sta tisto jutro delala v skupini kakih 50 pristaniških delavcev v hangarju št. 64. Skupina je razkladala kavo, ki jo je pripeljala v naše pristanišče neka tuja ladja. V bližini hangarja pa sta oprezovala dva financarja v civilu. Po njunem mnenju sta Romano in Pichel izpraznila nekaj posod s kavo ter spravila blago v tri najlonske vrečice.

Vse, kar sta financarja pozneje pripovedovala in trdila, je bilo zelo zapleteno. Romano je v določenem času odšel z delovnega mesta s svojim zasebnim avtom. Pozneje sta financarja opazila prihod dveh motornih vozil, v katerih so bili baje tovariši obtožencev in ki so menda opazovali, kaj se dogaja v bližini hangarja. Nekaj čez poldne se je ponovno pripeljal Romano, ki je spravil, tako sta trdila financarja, vrečice s kavo v svoj avto ter se odpeljal. Prav vprašanje, kam se je odpeljal, je bilo bistvenega pomena za razsodbo. Financarja sta trdila, da je Romano skušal prepeljati kavo skozi carinski blok v mesto. Trdila sta še, da sta potem, ko sta ugotovila, da peš ne bosta mogla zasledovati domnevnega tihotapca, skočila v avto (last enega izmed financarjev, ki sta zasledovala Romana) ter ga nekoliko pozneje dohitela. Baje sta ga skušala ustaviti, toda Romano se menda ni oziral na njune pozive, temveč je z desno roko odvrgel iz avta vse tri vrečice s kavo. Po njunem mnenju je Romano prav zaradi tega zakrivil trčenje med obema avtomobiloma. Organi carinske službe so našli tri vrečice s kavo, a tudi v Romanovem avtu so našli 10 zrnc kave iste kvalitete, kot je bila v vrečicah.

Glavno vprašanje pa je bilo: ali je Romano res skušal zbežati v mesto skozi enega izmed dveh blokov proste luke? Dejstvo je, da je bil najbližji blok oddaljen okoli 800 metrov od kraja, kjer sta avtomobila trčila. Res je, da je prehod «Passerella» precej bližji, toda ta služi samo za pešce.

Spričo tega so dokazi finančne straže o poskusu tihotapstva sloneli na zelo krhki podlagi. Romano sam je izjavil, da se je peljal z avtom na delo in da sploh ni nameraval zapustiti proste luke.

Sam javni tožilec je uvidel, da je obtožba zelo krhka ter je zato zahteval, naj sodniki oprostijo obtoženca, ker dejanje ni kaznivo. Sodniki so sprejeli to zahtevo ter so ukazali, naj se Romanu vrne zaplenjeni avto.

širite PRIMORSKI DNEVNIK

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

V zvezi z mojim opozorilom od 21. septembra 1967, ki ga je objavil tudi vaš list, v katerem sem zahteval postavitev rdeče signalne luči na Konkonelski rebri, kjer openski tramvaj, prečka cesto, mi je ravnatelj uprave openskega tramvaja inž. Molinari odgovoril:

«Naše ravnateljstvo popolnoma soglaša z vašim opozorilom, hkrati pa vas opozarja, da je krajevni inšpektorat za motorizacijo še pred meseci zahteval, da se postavijo svetlobni opozorilni znaki. Ker pa gre za 12 točk, na katerih tramvaj prečka ulice in ceste, je bilo to vprašanje že proučeno skupno z nekaterimi podjetji, ki izdelujejo te naprave. Izsledki proučevanja bodo poslani v odobritev omenjenega inšpektorata in upamo, da bodo omenjene naprave kmalu postavljene».

Ker mi je bil ta odgovor poslan že pred letom dni, ugotavljam, da doslej ni bil še postavljen niti en semafor. Medtem pa so openska tramvajska vozila vedno bolj umazana in slabo vzdrževana

Nereo Vialli

Trieste Economica štev. 5/6

Izšla je številka 5/6 revije «Trieste Economica», ki jo izdaja tržaška trgovinska zbornica. Dvojna številka prinaša štiri razprave, in sicer razpravo o izhodišču za kontejnerski promet s sadjem in povrtnino v Trstu (inž D. Guicciardi), razpravo o prometu tržaškega pristanišča za nekdanjo Avstroogrsko (prof. F. Babudieri), prispevek o delovanju stalnega predstavništva tržaške trgovinske zbornice v Frankfurtu (E. Hackemann) in prispevek o sejemskih dejavnostih v naši deželi (dr. A. Colombo). Številka prinaša nadalje običajen pregled delovanja trgovinske zbornice in njenih organov v dvomesečju maj - junij 1968.

Zaradi ozkega cestišča v Ul. Veruda (med Ul. Cumano in Ul. Scomparini), je župan izdal ukaz, s katerim je na omenjenem odseku ulice prepovedana vožnja vozil v obeh smereh.

Uvoz romunskega blaga skozi Trst

Ministrstvo za zunanjo trgovino je z okrožnico z dne 28. avgusta dovolilo uvoz posebnega kontingenta 4000 ton zmrznjenega govejega mesa iz Romunije. Meso bodo uvozili «čez carinarnico» v Trstu (1000 ton), Pontebi (1000), Milanu (1000) in Neaplju (1000). Z isto okrožnico je ministrstvo dovolilo tudi uvoz za 100 milijonov lir neobdelane konoplje, od tega za 50 milijonov čez Trst in ostalo čez pontebsko carinarnico.

UPRAVA TRŽAŠKE KNJIGARNE

se oprošča vsem odjemalcem in prijateljem, ker so njeni prostori še vedno zaprti zaradi zakasnitve preureditvenih del, hkrati pa jih prosi za razumevanje. Oddolžila se jim bo tako, da bo pač knjigarna po zaključenih delih prostornejša in privlačnejša

UPRAVA TUDI OPOZARJA, DA SE ZA NAKUP ŠOLSKIH KNJIG IN DRUGIH POTREBŠČIN LAHKO VSAKDO ZGLASI V PRVEM NADSTROPJU NAD KNJIGARNO

tržaška knjigarna

TRST - Ul. Sv. Frančiška 20 - Tel. 61-792

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 24. t. m. s pričetkom ob 19.30 barvano risanko Walta Disneya:

LILI E IL' VAGABONDO

(Lilli in potepuh)

Sledi Disneyev dokumentarec «ŠVICA» iz serije «Ljudje in dežele».

Goriško-beneški dnevnik

III. SREDNJEEVROPSKO KULTURNO SREČANJE

Poročilo Milka Matičetovega o slovenskih pripovednih pesmih

Prof. Pellegrini o slovenskih narečjih v Beneški Sloveniji, Kanalski dolini in Reziji ter na Krasu - Slovaški delegat obsodil kratenje svobode kulture in človeka

Včeraj, tretji dan srednjeevropskega kulturnega srečanja na Goriškem gradu, se je zvrstilo v dvorani pokrajinskih stanov 10 govornikov, članov italijanske, jugoslovanske, nemške in čehoslovaške delegacije, ki so obravnavali že napovedane teme. Zasedanje je vodil kot občasni predsednik Milko Matičetov iz Ljubljane, ki je ta dan podal tudi svoje poročilo o temi: «Pripovedne pesmi slovenskega ljudstva».

Na začetku je v slovenščini pozdravil vse delegate in goste ter povedal, da bo podal svoje poročilo v italijanščini, ker ga je v tem jeziku pripravil.

V svojem poročilu govori najprej o primerjalnem študiju pripovednih pesmi ter omenil glasbeni element v ljudski pesmi, kot zadnjo pridobitev na tem področju. Poudaril je nepomembnost sedanjih etnično-jezikovnih razmejitev pri ljudskem pesništvu ter kot primer navedel balado mlade žene, ki so jo živo zazidali in ki je lastna grškemu, albanskemu, jugoslovanskemu, romunskemu in madžarskemu izročilu.

Govoril je nato o naselitvi Slovencev v 6. stoletju, o Štrekljevi zbirki narodnih pesmi, o čedadskem notarju Nicolettiju (+ 1596) v zvezi s pesmijo o kralju Matjužu na Tolminskem ter o najnovejših najdbah pesmi o tem junaku v Reziji, kjer so jo tudi registrirali Na Bjeli februarja 1964. Navedel je tudi prvih deset kitic, ki se začenjajo z «Da lipa moja Lančica...» (Da lepa moja Alenčica...). Govoril je nadalje o znani slovenski baladi «Lepa Vida», o kateri sta pisala tudi Prešeren in Cankar.

Svoje poročilo je zaključil z ugotovitvijo, da smo Slovenci od vseh Slovanov prišli najdlje proti zapadu. Če smo izgubili najbolj tipično epiko jugoslovanskih narodov je treba upoštevati stalen pritisk sosednjih neslovanskih sosedov, med katerimi smo vsidrani in je pravi čudež če smo v 1000 letih podložništva še lahko ohranili svoj jezik in svoje značilnosti. Slovensko pripovedno pesništvo ponavlja tematiko ljudskega pesništva drugih narodov, bližnjih in bolj oddaljenih in zato je študij njihovega ljudskega pesništva zanimiv tudi za spoznavanje ljudskega pesništva neslovenskih narodov.

Zanimivo je bilo tudi poročilo prof. Giovannija Pellegrinija o temi «Tradicionalna in jezikovna kultura v Furlaniji», kjer govori tudi o nedavnih etnoloških in drugih raziskavah, ki so jih opravili skupaj slovenski in italijanski etnologi v Beneški Sloveniji, Kanalski dolini in Reziji. Pellegrini vodi pripravo «Historično - jezikovno - etnografskega furlanskega atlasa» v katerem so posvetili precej prostora prav navedenim obmejnim predelom in Slovencem, ki tam živijo. Za posamezne vasi in občine navaja sodelovanje Milka Matičetovega dalje navaja zgodovinske vire iz spisov Bauduina de Courtenaya in Ramovša, po katerem povzema razdelitev Slovencev na področju Furlanije - Julijske krajine na šest skupin: 1. Koroško ali ziljsko; 2. rezijansko. 3. narečja zapadne Benečije ob Teru; 4. narečja v nadiških dolinah; 5. briško narečje in končno 6. kraško narečje na Goriškem in Tržaškem.

Omenimo naj tudi poročilo, odnosno poseg Stanislava Smartlaka, pisatelja in esejista iz Bratislave na Slovaškem, ki je omenil težave, katere so v zvezi z okupacijo Češkoslovaške nastale tudi za delegacijo, ki se je pripravila za udeležbo na kulturnem srečanju v Gorici. Do zadnjega niso vedeli, če bodo lahko prišli in zato ni mogel pripraviti poročila tako, kakor bi rad, pa tudi priprava ni bila lahka v senci 1000 tankov in tujega vojaštva v njegovi deželi. Govoril je nato o slovaškem pesniku in borcu Lazarju Novomeskem, ki ima sedaj 64 let in ki so ga, čeprav komunista, stalinisti preganjali ter se je lahko šele v zadnjih letih uveljavil. Citiral je tudi njegovo pesem «Modrost», ki je simbolično povezana z dogodki na Češkoslovaškem v zadnjem mesecu in s sedanjim položajem v tej zasedeni deželi. Delegatje in občinstvo so ga večkrat prekinili z odobravajočim ploskanjem.

V nedeljo dopoldne je predsedoval zasedanju delegatov dr. Valens Vodušek iz Ljubljane, ki je ob otvoritvi pozdravil zbrane delegate in občinstvo v slovenščini, italijanščini in nemščini. Glavno poročilo pa je v nedeljo podal Franz Eibner z Dunaja

Včeraj popoldne so se odpeljali delegatje v Devin, kjer so si ogledali tamkajšnji grad, pozneje pa jih je tržaški župan sprejel na županstvu v Trstu.

Danes se bo zasedanje nadaljevalo ob 9.30 na Goriškem gradu ter so na dnevnem redu še številna poročila in med njimi tudi več poročil jugoslovanske delegacije, ki šteje 13 članov.

Pogled na udeležence shoda ter povabljene goste

Uradi zveze krvodajalcev na Kornu in v splošni bolnišnici v Ul. Vittorio Veneto so po poletnih počitnicah zopet odprti po naslednjem urniku: Zabavni krožek ob sredah in petkih od 19. do 21. ure, in ob nedeljah od 11. do 13. ure. Urad je odprt v torek in petek od 19. do 21. ure.

SEDMO TEKMOVANJE PEVSKIH ZBOROV

Zmagoslavje študentovskega pevskega zbora iz Brna (Češkoslovaška)

V folklorni glasbi je zbor Moša Pijade iz Zagreba dosegel tri druga mesta - Zelo uspešni vsi slovenski zbori

V Gorici se je zaključilo mednarodno tekmovanje pevskih zborov, kjer so tako v prvem kakor tudi v drugem dnevu bili protagonisti dogajanja člani študentovskega pevskega zbora iz Brna, ki so v polifonski in folklorni glasbi odnesli štiri od šestih prvih nagrad. Izreden uspeh so dosegli tudi jugosovanski zbori, ki sicer niso zasedli nobenega prvega mesta, pač pa več drugih ter so s tem ponovno dokazali, da sodijo v sam vrh zborovskega petja.

V nedeljo sta bila na sporedu dva koncerta, eden dopoldne, drugi pa popoldne; zvečer so razdelili nagrade (denarne nagrade, pokale, diplome ter medalje), po dva najboljša zbora iz vsake kategorije pa sta sodelovala na koncertu. Občinstvo, ki je v nedeljo z živim zanimanjem spremljalo tekmovanje, je popoldne zlasti pa zvečer docela napolnilo veliko dvorano UGG v Gorici; koncerta so se polnoštevilno udeležili tudi najvišji predstavniki oblasti naše pokrajine.

V nedeljo so češkoslovaški pevci odnesli dve prvi mesti: v kategoriji ženskih zborov in pa v kategoriji mešanih zborov. Med moškimi zbori je zasedel prvo mesto «Illersberg» iz Trsta. Pevski zbor Moša Pijade iz Zagreba je bil drugi v treh kategorijah: med ženskimi, mešanimi in moškimi zbori. Zanimiva je lestvica mest ženskih zborov, kjer je bila konkurenca zelo huda. Za zborom iz Brna in iz Zagreba, ki sta zasedla prvo in drugo mesto, sta še zbora «France Prešeren» iz Kranja ter ženski pevski zbor z Jesenic, ki je na tekmovanju Seghizzi v Gorici prvič nastopil pred občinstvom ter se zelo dobro odrezal. Zbor je pričel z rednimi vajami šele 15. avgusta letos.

Na večernem koncertu zbori niso samo ponovili pesmi, s katerimi so tekmovali, ampak so dodali še nekatere druge, tako da je bil program zelo pester in tudi na višini. Moški zbor «Illersberg» iz Trsta je na primer v svoj program vključil Gotovčevo «Jadovanko za teletom» v italijanskem prevodu, mešani zbor Moša Pijade iz Zagreba pa živahno «L'insalata italiana» ter skladbe ob spremljavi tamburaškega kvinteta.

Župan Martina je ob zaključku ocenil vokalni koncert za izvrstno manifestacijo združevanja ter utrjevanje odnosov med ljudmi, ki težijo k miru. Tudi predsednik «Seghizzi» Cocianni je poudaril pomembnost te manifestacije, ki se je pričela pred devetimi leti v zelo skromni obliki ter so za njen sedanji vzpon zaslužni predvsem tajnik Sergio Simone, Rudolf Humar, Bruno Antici, Alfredo Petroni in Giuseppe Michelutti, katere je pozval na oder ter jim čestital za nesebično delo.

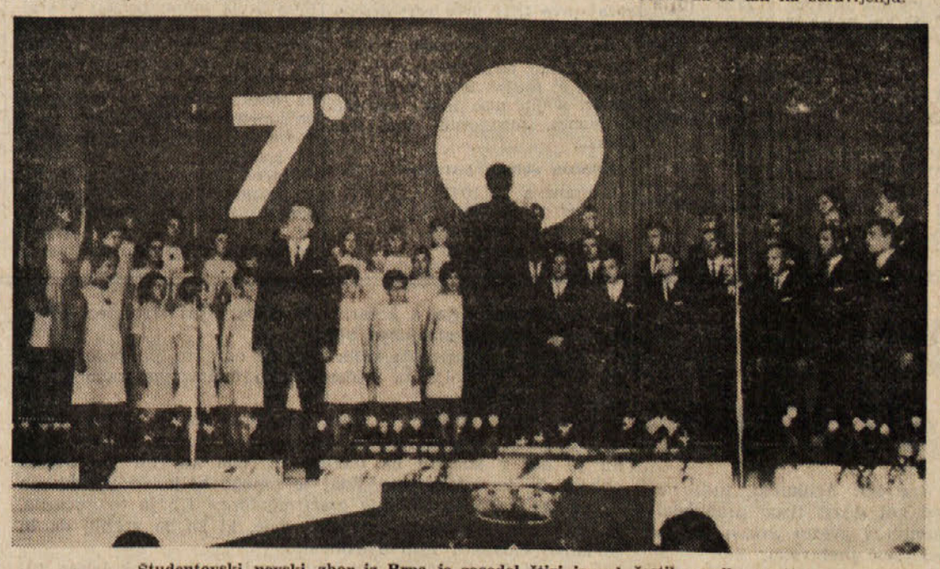

Studentovski pevski zbor iz Brna je zasedel štiri izmed šestih prvih mest

Pevski zbor France Prešeren iz Kranja

Vesti iz Tržiča

Seja občinskega sveta se bo nadaljevala danes zvečer. Med glavnimi točkami dnevnega reda je razprava o načrtu za novi gradbeni pravilnik in o programu za nove gradnje. Ob tej priliki bodo verjetno razpravljali tudi o interpelaciji, ki je bila predložena županu o tem problemu.

Novo podmornico bodo splavili v nedeljo dopoldne v ladjedelnici ob 11.30 uri. Prisoten bo tudi obrambni minister posl. Gui, ki si bo ob tej priliki ogledal tudi nove naprave v ladjedelnici. To je tretja podmornica vrste «Toti», ki so jo zgradili v tržiški ladjedelnici ter ji bodo dali ime benečanskega doža «E. Dandola».

Delavec iz Doberdoba, 42 - letni Aurelio Boscarol si je pri prometni nesreči zlomil desno nogo. V tržiški bolnišnici so ga pridržali za 30 dni na zdravljenju. Žrtev prometne nesreče v Sesljanu je bila tudi 19-letna Mara Leban iz Trsta, Ul. Alberigotti. V tržiški bolnišnici so ji ugotovili poškodbe na glavi in šok. Pridržali so jo za 20 dni na zdravljenju.

Čebele so ga opikale. Včeraj je roj čebel napadel in opikal 27-letnega Micheleja La Procina iz Tržiča, Ul. Del Bosco. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč; hoteli so ga pridržati na zdravljenju, pa je rajši odšel domov.

Z motociklom je padel zaradi mokre ceste

V bližini Pavlinove gostilne v Drevoredu XX. septembra v Gorici je v nedeljo okrog 14. ure padel z motorjem 54-letni električar Marko Visintin iz Gorice, Ul. Colombo 3. Z rešilnim vozom Zelenega križa so ga odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč; okreval bo v nekaj dneh. Visintin je zaradi mokre ceste izgubil kontrolo nad vozilom, padel in se ranil na desnem komolcu ter na levem sencu.

Pri padcu si je zlomil nogo

Včeraj zjutraj ob 8.40 so poklicali rešilni voz Zelenega križa v Ločnik, kjer si je pri padcu na domu zlomil desno stegnenico 70-letni Leopold Bregant iz Ul. Chiese Antiche 14. Odpeljali so ga v splošno bolnišnico, kjer so ga pridržali za 30 dni na zdravljenju.

SINDIKALNE VESTI

OD JUTRI TRIDNEVNA STAVKA PLESKARJEV

Delodajalci odklanjajo predlog za povišanje mezd - Kritičen položaj v tovarni v Stražicah

Po številnih sindikalnih sestankih, ki so jih imeli v zadnjih tednih sindikalni predstavniki pleskarjev z delodajalci te kategorije na pokrajinskem uradu za delo v Gorici, so bila pogajanja za ekonomske izboljšave prekinjene zaradi nepopustljivosti delodajalcev. Predstavniki pleskarjev so sprejeli predlog posredujočega ravnatelja pokrajinskega urada za delo, ki je predlagal 15 od sto poviška na plače, ki so predvidene v delovni pogodbi iz leta 1963, delodajalci pa so ta predlog odklonili.

Tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so zato sklenile, da bodo proglasili tridnevno stavko pleskarjev od jutri 25. pa vključno do 27. t.m. V četrtek 26. t.m. bodo od 13. ure dalje v okviru vsedržavne stavke te kategorije stavkali vsi delavci zaposleni pri stavbnih podjetjih na Goriškem.

Včeraj bi moral biti na pokrajinskem uradu za delo sestanek med sindikalnimi predstavniki delavcev tovarne nogavic Mucchiut iz Gradiške in vodstvom te tovarne, da bi proučili zadevo posebne nagrade delavcem vključno ženskem. Na predlog vodstva tovarne so sestanek odložili za nedoločen čas.

Jutri, 25. t.m., bo na Intersindu v Trstu sestanek med sindikalnimi predstavniki delavcev tovarne Nuova S. Giorgio v Gorici — oddelek za statve — in vodstvom tovarne. Proučili bodo proizvodno stanje te tovarne v zvezi s krizo, ki se pojavlja v podjetju.

Protesti glede spomenika padlih v Ronkah

Na pobudo sekcije PSIUP v Ronkah je bilo prejšnji teden več sestankov predstavnikov političnih in patriotičnih skupin, ki sodelujejo v odboru za postavitev spomenika odporništva in vsem za domovino padlim Rončanom. Na teh sestankih so ugotovili, da je odbor, ki namerava odkriti ta spomenik v nedeljo 29. t. m. pristranski. Zato pozivajo odbor naj se drži dogovorjenega sporazuma in naj dokončno postavi tudi spomenik vsem padlim za domovino iz Ronk. V tem smislu so poslali tudi protestno pismo prizadetim oblastem in ustanovam ter organizacijam.

Prošnje za štipendije srednješolskih študentov

Občinska uprava v Gorici obvešča vse tiste, ki bi hoteli prejeti deželno štipendijo ali prispevek za potnino, naj v smislu deželnega zakona od 6. septembra 1965. leta predložijo prošnje na protokolni urad občine Gorica najkasneje do 30 septembra.

Denarne podpore lahko prejmejo študentje višjih srednjih ali poklicnih šol, ki so lansko šolsko leto izdelali; tisti, ki so imeli izpite, pa bodo deležni samo potnin. Dokumente bodo prizadeti prejeli v tajništvih svojih šol.

Prireditev upokojencev v nedeljo v Novi Gorici

Ob 20. obletnici svoje ustanovitve priredi društvo upokojencev iz Nove Gorice v nedeljo 29. t. m. začetkom ob 14.30 na kotalkališču v Novi Gorici (blizu železniške postaje) slavnostno proslavo.

Na sporedu je govor, nastop na novo organiziranega pevskega zbora, koncert gasilske godbe na pihala in še več drugih točk. Po zaključku kulturnega programa bo prosta zabava s plesom. Na voljo bo tudi raznovrstna pijača in jedača po dostopnih cenah.

Zopet bomba v Grojni

Strokovnjaki za orožje iz Trsta so odpeljali granato kal. 75, ki so jo našli otroci v potoku Grojna ob cesti proti Števerjanu. Otroci se niso bombe dotaknili ter so o najdbi obvestili karabinjerje iz Podgore ti pa strokovnjake iz Trsta. Gre za italijansko granato iz vojne 1915-18; poleg nje so našli tudi pet manjših cevi z želatino, ki so jih tudi odpeljali in uničili.

Kino

Gorica

CORSO. 17.00: «Manon 70», C. Deneuve in S. Frey. Francoski barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

VERDI. 17—22: «Io... deu ville e quattro scocciatori», L. De Funes in S. Distel. Kinemaskopski film v barvah.

MODERNISSIMO. 17-22: «Requiem per un agente segreto», S. Granger in D. Bianchi. Italijanski kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.30: «Gli assassini non hanno scelta», R. Dalman in M. Lupovic. Francoski barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «Vivi ma non uccidere», A. Pallenberg in S. Hallwachs. Ameriški barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO. Zaprto.

EXCELSIOR. 17.30—22: «Fuster il ribelle». Film western v barvah.

PRINCIPE. 17.30—22: «Bandios», E. M. Salerno in V. Venantini. Kinemaskopski film v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 19—22: «La bionda di Pecchino». Barvni film.

RIO. 19—22: «La morte ha fatto l'uovo», G. Lollobrigida in J. L. Trintignant. Kinemaskope v barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna S. GIUSTO, na Korzu Italija 244 — Tel. 35-38.

TRŽIČ

Danes je v Tržiču odprta lekarna «Rismondo» dr. Rismondo, Ul. Toti 52 — Tel. 72701.

RONKE

Danes je odprta lekarna «All'angelo» dr. Sergio Olivetti, Ul. Roma 22 — Tel. 77019.

šport šport šport šport šport

KOLESARSTVO — VELIKA NAGRADA NARODOV

Druga zaporedna zmaga Italijana F. Gimondija

Progo je prevozil v času novega rekorda proge

PARIZ, 22. — Na klasični francoski kolesarski dirki na kronometer za Veliko nagrado narodov letos sicer ni bilo izredno bleščečih imen, kljub temu pa je opravil Italijan Felice Gimondi izreden podvig: postavil je nov rekord proge in si zagotovil prvo mesto že drugič zaporedoma. Njegova zmaga je bila neoporečna, saj je vodil od začetka do konca dirke (startal je kot zadnji), poleg tega pa je na cilju pustil za seboj drugouvrščenega Francoza Letorta za 2'15", tretjega Belgijca Van Springela za 2'52" ostale pa še več.

Lestvica je bila taka:

1. Felice Gimondi (It.), ki je prevozil 73,500 km dolgo progo na kronometer v 32'48"2/5 in s p.h. 47,518 km n.u., kar je nov rekord proge. Prejšnjega je imel Francoz Anquetil s p.h. 46,843 km n.u., postavil pa ga je leta 1965
2. Letort (Fr.) 2'15" zaostanka
3. Van Springel (Bel.) 2'52"
4. Ocana (Šp.) 4'04"
5. Wagtmans (Niz.) 5' zaostanka
6. Lebaube (Fr.), 7. Caitiau (Fr.), 8. Drago (It.), 9. Adler (Nem.), 10. Genty (Fr.) in drugi.

Po tej dirki vodi na lestvici za «Nagrado superprestige» Van Springel, ki ima 194 točk

2. je F. Gimondi 180
3. Janssen 158
4. Merckx 135
5. Godefroot 125
6. Adorni 120 točk, itd..

AVTOMOBILIZEM

Denis Hulme zopet zmagal

MONT TREMBLANT, 22. — Denis Hulme je zopet zmagal. Tokrat je osvojil mednarodno avtomobilsko dirko za Veliko nagrado Kanade.

S to zmago je Hulme zaslužil šest milijonov lir, 40.000 gledalcev pa je plačalo organizatorjem za vstopnino skupno skoraj 190 milijonov lir.

Dirka je bila izredno naporna. Od 30 tekmovalcev, ki so startali, jih je do cilja prišlo le sedem.

Lestvica

1. Hulme (N. Zelandija). Na avtu Mc Laren - BRM - Ford je prevozil 383 km dolgo progo v 2.27'11" s povprečno hitrostjo 156,500 km na uro.
2. Mc Laren (N. Zelandija) na McLarenu
3. Rodriguez (Meh.) na BRM
4. Hill (V. BrBit.) na Lotusu
5. Elford (V. Brit.) na Cooperju
6. Steward (Škot.) na Matra-Fordu
7. Bianchi (Bel.) na Cooperju.

MELBOURNE, 23. — Avstralska nogometna zveza je dosmrtno diskvalificirala celotno enajsterico «Macedonia» in še dva voditelja tega društva. Igralci tega kluba so namreč sredi tekme s «Shepparton Cityjem» (ko so izgubljali z 0:3) pretepli sodnika in mu odgriznili uho.

OBVESTILA

Namiznoteniški odsek SZ Bor sporoča, da bodo redni treningi igralcev ob torkih in petkih ob 20. uri, v Trstu na stadionu «Prvi maj».

* * *

Atletski odsek ŠZ Bor obvešča vse atlete, da se treningi redno nadaljujejo vsak dan (razen ob sobotah in nedeljah) od 16.30 dalje. Treningi so na stadionu «P. Grezar» pri Sv. Soboti.

* * *

Športno društvo Union sklicuje v sredo 25. t. m. javni sestanek svojih članov in simpatizerjev, ki bo posvečen razgovoru o aktivnosti društva v letošnji tekmovalni sezoni. Sestanek bo ob 21. uri v gostilni Zupan v Lonjerju.

* * *

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR obvešča, da bo odborova seja v petek, 27. t. m. ob 20.30.

Totocalcio

Bologna — Roma	2
Catania — Catanzaro	X
Como — Lecco	1
Foggia — Bari	1
Genoa — Juventus	2
Inter — Atalanta	X
L. R. Vicenza — Milan	X
Napoli — Palermo	2
Padova — Mantova	1
Perugia — Livorno	X
Pisa — Fiorentina	2
Ternana — Monza	2
Torino — Verona	1

KVOTE

13 — nobene pravilne rešitve
12 — 2.101.000 lir
11 — 103.200 lir

TOTIP

1.	— 1 Merigio		1
	2. Cristina		2
2.	— 1. Bessico		X
	2. Oimari		X
3.	— 1. Irriverente		X
	2. Plinius		1
4.	— 1. Marco Guà		1
	2. Uxsoria		X
5.	— 1. Diaspro		X
	2. Dainty Girl		2
6.	— 1. Orice		1
	2. Moise		1

KVOTE

12 — 976.413 lir
11 — 43.396 lir
10 — 4.361 lir

ITALIJANSKI NOGOMETNI POKAL

V četrtfinalu: Milan, Napoli, Juventus Foggia, Roma, Torino, Brescia, Cagliari

Med izločenimi tudi Inter, Fiorentina in Bologna Atalanta izpadla zaradi slabše razlike v golih

Tekmovanje za italijanski nogometni pokal, ki se je letos odvijalo v devetih kvalifikacijskih skupinah, je prineslo nekaj presenečenj. Tako je bil bivši svetovni prvak Inter izločen v zadnjih minutah srečanja z Atalanto, potem ko je 5 minut pred zaključkom tekme dosegel vodilni gol, a je že 40 sekund kasneje Atalanta izenačila. Izid pa je bil za obe enajsterici usoden, saj se ni nobena uvrstila v četrtfinale. Po pravilniku namreč odloča v primeru enakega števila točk, ki so jih zbrale vodeče ekipe v posameznih kvalifikacijskih skupinah, razlika v golih. Napoli, Brescia in Atalanta so imele enako število 4 točk, vendar je imela Atalanta le en gol razlike 3:2, medtem ko je imel Napoli 6:3 in Brescia 7:5.

Za Bologno je bil usoden — sodnik Lo Bello: dosodil je kar tri enajstmetrovke. Roma je svoji dve realizirala, Bologna pa je svojo zastreljala. Poleg tega je Bologna igrala precejšen del tekme v desetih in tako izid res ni mogel biti drugačen, kot je bil ta, ki ji je prinesel izločitev.

Fiorentina je sicer premagala Piso z 2:0, a to ni zadostovalo. Po tej zmagi je imela razliko v golih 7:3, medtem ko je imela v isti skupini Foggia 6:1 in tako je napredovalo pri enakem številu 5 točk moštvo iz Foggie.

3. KOLO

1. skupina

Monza — *Ternana 1:0
*L. Vicenza — Milan 0:0
MILAN 5 točk, L. Vicenza 5, Monza 2, Ternana 0.

2. skupina

*Catania — Catanzaro 0:0
Palermo — *Napoli 1:0
NAPOLI 4, Catanzaro in Palermo 3, Catania 2.

3. skupina

*Cesena — Sampdoria 1:0
Juventus — *Genoa 3:1
JUVENTUS 5, Cesena 3, Genoa in Sampdoria 2.

4. skupina

*Foggia — Bari 3:1
Fiorentina — Pisa 2:0
(nevtralno igrišče)
FOGGIA 5, Fiorentina 5, Bari in Pisa 1.

5. skupina

*Como — Lecco 2:0
*Inter — Atalanta 1:1
ATALANTA 4, Como in Inter 3, Lecco 2.

6. skupina

*Lazio — Spal 1:1
Roma — *Bologna 3:0
ROMA 5, Spal 3, Lazio in Bologna 2.

7. skupina

Reggiana — *Modena 1:0
*Torino — Verona 2:1
TORINO 6, Verona 4, Reggiana 2, Modena 0.

8. skupina

*Padova — Mantova 1:0
Varese — *Brescia 2:1
BRESCIA 4, Padova in Varese 3, Mantova 2.

9. skupina

*Cagliari — Reggina 1:1
*Perugia — Livorno 1:1
CAGLIARI 5, Reggina 5, Perugia in Livorno 1.

Zaključek Toura bodočnosti s 3 Francozi na prvih mestih

Končni zmagovalec dirke je Boulard (Fr.), zadnjo etapno zmago pa je osvojil De Vlaeminck (Bel.)

NANCY, 22. — Zadnja etapa letošnje amaterske kolesarske dirke Tour bodočnosti ni prinesla na skupni lestvici nobene bistvene spremembe.

Zadnja etapa je bila razdeljena na dva dela in je na obeh zmagal Belgijec Roger De Vlaeminck. Prvo — 93,500 km dolgo — poletapo je prevozil v 2.36'35" (p. h. 35,880 km n. u.), 2. je bil Danguillaume (Fr.), 3. Bouloux (Fr.) in nato še nekateri drugi v zmagovalčevem času.

16 km dolgo poletapo na kronometer za posameznike pa je De Vlaeminck prevozil v 22'29" (p. h. 42,965 km n. u.). 2. je bil Boulard (Fr.) 23" zaostanka, 3. Coulon (Bel.) 26" zaostanka itd.

KONČNA LESTVICA

1. Boulard (Fr.) 41.34'46"
2. Bouloux (Fr.) 9'06" zaostanka
3. Parentau (Fr.) 9'47"
4. Thalmann (Švi.) 11'01"
5. Coulon (Bel.) 11'12"
6. Wilhem (Fr.) 12'26"
7. Thevenet (Fr.) 13'28"
8. Mihajlov (Sov. z.) 13'51"
9. Gilson (Luks.) 15'13"
10. De Vlaeminck (Bel.) 15'28"
11. Petrov (Sov. z.) 16'03"
12. Vasseur (Fr.) 16'32"
13. Janssen (Bel.) 22'11"
14. Fabbri (It.) 24'20"
16. Pecchielan (It.) 27'36"
45. Boltežar (Jug.) 1.32'19"
47. Kalan (Jug.) 1.45'42"
50. Roner (Jug.) 2.15'55" zaostanka itd.

Na splošno je dirka potekala v znamenju premoči domačih kolesarjev. Ti so v zaključnem delu povsem nadvladali nasprotnike saj imajo v prvi peterici tri svoje vozače (prve tri!) in v prvi deseterici polovico.

Italijani so vozili zadovoljivo v začetku, nato pa so močno popustili. Sovjeti so skušali izvesti nekaj napadov, a jih niso mogli izpeljati do konca. Jugoslovani dirki niso dorasli.

Končna ekipna lestvica:

1. Francija 125.16'11"
2. Sov. z. 125.44'37"
3. Belgija 125.44'37"
4. Italija 126.21'38"

HOKEJ NA KOTALKAH — A LIGA

Z zmago v Trstu nad Triestino Candy Monza že državni prvak

Candy premagal Tržačane z 2:1 in si je že sedmič zagotovil naslov prvaka - O izpadu bo odločalo zadnje kolo

Eno kolo pred koncem prvenstva je nepričakovano padla odločitev za naslov letošnjega italijanskega prvaka. V neposrednem spopadu, ki bi moral dopustiti še zadnje upe Triestine, da ohrani lani priborjen naslov, je Candy nepričakovano osvojil obe točki in je tako s tremi točkami prednosti pred Novaro postal matematično nedosegljiv. Razočaranje sicer ni bilo niti preveč pekoče, saj so že prejšnji rezultati kazali, da je bitka za Tržačane izgubljena. Kljub vsemu pa so gledalci upali, da bodo rdeči osvojili vsaj prestižno zmago. To pa se ni posrečilo predvsem zaradi podvigov vratarja Patrinija, ki je ubranil številne strele domačinov in zaradi nepazljivosti domače obrambe. Ta je v dveh primerih spregledala nasprotnega napadalca in tako prejela po nepotrebnem dva gola.

Triestina je prva prešla v vodstvo. Že v prvih minutah je prevzela pobudo in je bila nevarnejša od nasprotnikov, ki so le s protinapadi spravili v zadrego močno obrambo. Tekmo je ves čas motil dež, saj se je tekma pričela z dveurno zamudo in so jo nekaj pred koncem polčasa prekinili. Gledalcev

V prvih minutah drugega polčasa je Martellani povedel svoje moštvo v vodstvo in kazalo je, da bo Triestina le spravila na kolena nasprotnika, toda 3' kasneje je Villa izkoristil prvo napako obrambe in je izenačil. Kljub stalnim napadom domačinov je isti igralec še enkrat preigral Marija v 12', vse do konca igre pa so domačini zaman skušali ukaniti izrednega Patrinija. Konec je bil torej grenek za tržaške igralce, ki pa so vseeno čestitali nasprotnikom za zmago.

Prvenstvo se je tako za Triestino slabo končalo. Ta je do tega kola še gojila upanje, da bo ohranila naslov, sedaj pa je zdrknila na četrto mesto, ki bo po vsej verjetnosti tudi njena končna uvrstitev.

Na drugo mesto se je tako nepričakovano prebila Novara, ki se je po povprečnem prvenstvu v zadnjih tekmah prebudila in popravila svoj položaj na lestvici. V soboto je zmagala v Modeni in je s tem spravila v hudo nevarnost domačine, ki so zdaj resni kandidati za izpad. Njihov sodnik bo Ferroviario, ki jih bo sprejel v goste v zadnjem kolu.

Breganze je na domačih tleh brez težave premagal drugo tržaško ekipo. Tekma je bila zanimiva, čeprav ne preveč napeta. Ferroviario je zaigral dobro, ni pa se mogel upirati domačinom ki so s to zmago utrdili tretje mesto na lestvici.

Ostali tekmi sta bili zelo pomembni za obstanek. Marzotto je na domačih tleh premagal Bassano, ki je tako zdrknil na predzadnje mesto. Tekma med Follonico in Oderzom pa ni prišla do zaključka, ker so gostje v drugem polčasu iz nerazumljivih razlogov zapustili igrišče pri neodločenem izidu. Ti točki bosta zato ostali verjetno v Follonici, ki ima še nekaj upanj, da ostane v najvišji kategoriji.

Zadnje kolo bo torej zanimivo le zaradi razvoja borbe za obstanek, v katero so vmešane tri ekipe. Če bo federacija dala točki Follonici, se bo to moštvo znašlo na lestvici v družbi Amatorija, Bassano pa bo moral na domačih tleh izbojevati saj točko. Tudi to pa bo težko, ker bodo sprejeli v goste močno ekipo iz Breganca.

Izidi:

Triestina — Candy 1:2
Amatori — Novara 2:4
Breganze — Ferroviario 4:1
Marzotto — Bassano 2:0
Follonica — Oderzo prek.

Lestvica:

Candy Monza	17	12	3	2	61	34	27
Novara	17	11	2	4	79	44	24
Breganze	17	11	1	5	79	48	23
Triestina	17	9	4	4	49	33	22
Ferroviario	17	8	1	8	57	62	17
Marzotto	17	8	1	8	49	48	17
Amatori	17	4	5	8	48	56	13
Bassano	17	3	6	8	44	46	12
Follonica	16	5	1	10	37	58	11
Oderzo	16	1	0	15	25	88	2

Tekme 28. 9. 1968
Candy — Marzotto
Bassano — Breganze
Ferroviario — Amatori
Novara — Follonica
Oderzo — Triestina

u k

Ostale športne vesti na drugi strani

A SKUPINA C LIGE

Po zasluženi zmagi v Valdagnu Triestina sama na vrhu lestvice

Zmagonosni gol je dosegel Ridolfi - Odlična tržaška obramba - Domačini niso izkoristili enajstmetrovke

Marzotto — Triestina 0:1 (0:1)

Marzotto: Fongaro; Cariolato, Zanon; Magri, De Vettor, Giordano; Panozzo, Canela, Tomizzoli, Copetti, Fosser.

Triestina: Colovatti; Kuk, Martinelli; Del Piccolo, Varnier, Pestrin; Tumiati, Giacomini, Sigarini, Paina, Ridolfi.

Strelec: v 9' Ridolfi.

Približno 1000 gledalcev, večinoma tržaških navijačev. Koti: 3:3. Sodnik je opomnil Sigarinija, Giacominija in Zanona.

Še ena zmaga Triestine, ki bo še bolj vzpodbudila navijače, ki so v velikem številu odpotovali v Valdagno, da bi tudi na tujem bodrili lastne igralce. Triestina je v drugem kolu ponovila uspeh iz srečanja proti Udineseju in zmaga, ki je sicer že itak razveseljiva, bi bila lahko še višja. V prvem polčasu so namreč gostje zlahka vzdržali napade domačinov in so kljub vodstvu večkrat vztrajali v napadu, tako da je le netočnost napadalcev rešila Marzotto pred hujšim porazom.

Tekma ni povedala nič novega. Triestina je zelo močna v obrambi, ki je s prihodom Varniera postala še bolj gotova, solidna na sredini igrišča in je predvsem v drugem polčasu varovala žogo ter tako pridobila dragocene minute. Bila je prodorna, toda premalo učinkovita v napadu, (ki pa je kljub temu le prišel do gola) in je tako do sedaj osvojil vse točke ki so bile na razpolago.

Moč Triestine, je predvsem v dveh krilih, ki odpirata igro v napadu in onemogočata nasprotniku «bunker». Ker se široko igro tudi nasprotni branilci ne morejo strniti pred vrati, ima Sigarini mnogo prostora za prodore, v katere nato posežeta zdaj Ridolfi, zdaj Tumiati, ki se tako večkrat znajdeta pred vrati. K temu pripomorejo še točni predložki Giacominija, (ki redkokdaj zgreši podajo) in Pestrina, ki je že zdaj dosegel tisto formo, ki jo je lani zaman iskal skozi vse prvenstvo. Edini, ki se še ni uigral s tovariši je Paina, ki pa na vsaki tekmi vidno napreduje in bi moral postati v kratkem pomemben element napada. O obrambi ni govora. Kuk in Martinelli sta tudi tokrat opravila svojo dolžnost, Varnier je bil vedno na mestu, (čeprav je zagrešil enajstmetrovko), Del Piccolo pa je znova zavrnil bojazen glede njegove kondicije. .

Marzotto je gledalce razočaral. V prvem polčasu je zaigral neborbeno, njegova obramba je precej kriva za prejeti gol, v drugem polčasu, ko se je pognal v napad, pa je pokazal mnogo negotovosti pri zaključkih. Višek je dosegel v 68', ko je Varnier ustavil žogo z roko in je sodnik dosodil enajstmetrovko. Izvedel jo je Tomizzoli, ki je zgrešil strel, poleg tega pa je tudi Colovatti predvidel smer strela in je bil na mestu. Edini, ki so izstopali v splošni poprečnosti so bili Canella in Tomizzoli v napadu ter Magri v obrambi.

Triestina je začela brez kompleksov in je po prvem napadu domačinov prešla v vodstvo. Giacomini je podal pred vrata, De Vettor je slabo odbil in poslal žogo do Ridolfija, ki je sam pred vratarjem poslal žogo v mrežo. Hladna prha je samo še zmedla domačine, ki niso bili sposobni odgovoriti. Triestina je bila nadalje nevarnejša, predvsem s Sigarinijem, ki je dvakrat prisilil k obrambi nasprotnega vratarja. V 37' je Fongaro odbil njegov strel na drog, 2' kasneje pa je strel švignil mimo vratnice. V vsem tem času je imel Colovatti le malo dela, saj so nasprotniki vsakokrat omagali v kazenskem prostoru, v katerem je budno pazil Varnier.

V drugem polčasu so domačini le prešli v napad in so nekaj časa oblegali tržaška vrata. Obramba je imela mnogo dela predvsem s Tomizzolom in Fosserjem, slednji pa ni bil dovolj hladnokrven, ko je prišlo do nesporazuma med Kukom in Colovattijem. Največji nevarnosti je Triestina ušla v 51', ko je najprej Varnier ustavil na črti Copettijev strel, nato pa Martinelli odbil v korner ponovni strel Tomizzola in v 68' ob priliki enajstmetrovke.

u k

Izidi 2. kola

*Alessandria — Cremonese	2:1
*Biellese — Legnano	1:0
Rapallo — *Macobi Asti	2:1
Triestina — *Marzotto	1:0
*Monfalcone — Savona	0:0
*Piacenza — Treviso	1:0
*Pro Patria — Verbania	2:1
*Solbiatese — Sottomarina	1:1
*Udinese — Trevigliese	2:0
*Venezia — Novara	0:0

LESTVICA

Triestina	2	2	0	0	2:0	4
Novara	2	1	1	0	3:0	3
Alessandria	2	1	1	0	2:1	3
Pro Patria	2	1	1	0	3:2	3
Rapallo	2	1	1	0	2:1	3
Piacenza	1	1	0	0	1:0	2
Legnano	2	1	0	1	4:1	2
Udinese	2	1	0	1	2:1	2
Bieliese	2	1	0	1	1:1	2
Cremonese	2	1	0	1	2:2	2
Monfalcone	2	0	2	0	2:2	2
Solbiatese	2	0	2	0	2:2	2
Sottomarina	2	0	2	0	2:2	2
Venezia	2	0	2	0	0:0	2
Savona	2	0	2	0	1:1	2
Treviso	2	0	1	1	0:1	1
Trevigliese	2	0	1	1	1:3	1
Verbania	1	0	0	1	1:2	0
Marzotto	2	0	0	2	0:4	0
Macobi Asti	2	0	0	2	1:6	0

Jugoslovanska nogometna prvenstva

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Vojvodina — Partizan	**1:1 (0:1)**
Željezničar — Zagreb	**1:2 (0:2)**
Maribor — Beograd	**3:0 (1:0)**
Rijeka — Hajduk	**0:0**
Velež — Bor	**0:0**
Čelik — Proleter	**0:0**
Vardar — Olimpija	**1:2 (0:0)**
Dinamo — Radnički	**3:0 (1:0)**
C. Zvezda — Sarajevo	**1:2 (1:1)**

1.	Sarajevo	6	4	2	0	13:6	10
2.	Dinamo	6	4	0	2	18:6	8
3.	Velež	6	2	4	0	11:5	8
4.	Maribor	6	3	2	1	10:6	8
5.	Željezničar	6	3	1	2	14:9	7
6.	Partizan	6	2	3	1	9:5	7
7.	Hajduk	6	2	3	1	8:6	7
8.	Beograd	6	3	1	2	9:9	7
9.	Olimpija	6	3	1	2	9:10	7
10.	C. Zvezda	6	2	2	2	9:6	6
11.	Bor	6	2	2	2	7:10	6
12.	Radnički	6	2	2	2	4:7	6
13.	Vojvodina	6	1	3	2	4:11	5
14.	Vardar	6	1	2	3	4:8	4
15.	Čelik	6	1	2	3	4:11	4
16.	Rijeka	6	1	1	4	5:8	3
17.	Zagreb	6	1	1	4	6:12	3
18.	Proleter	6	0	2	4	3:12	2

Pari prihodnjega kola: Sarajevo — Vojvodina, Radnički — C. zvezda, Olimpija — Dinamo, Proleter — Vardar, Bor — Čelik, Hajduk — Velež, Beograd — Rijeka, Zagreb — Maribor, Partizan — Željezničar.

II. ZVEZNA LIGA ZAHOD

Zadar — Istra	**1:1 (1:0)**
BSK — Teršnjevka	**2:1 (1:1)**
Jedinstvo — Mura	**3:1 (1:1)**
Ljubljana — Metalac	**1:3 (1:2)**
Varteks — Orijent	**2:1 (0:1)**
Split — Aluminij	**5:1 (0:0)**
Lokomotiva — Rudar	**4:3 (3:0)**
Šibenik — Borac	**2:2 (1:1)**

1.	Orijent	5	4	0	1	9:3	8
2	Trešnjevka	5	4	0	1	8:2	8
3.	Varteks	5	3	2	0	8:3	8
4.	Borac	5	2	2	1	15:6	6
5.	Split	5	3	0	2	11:6	6
6.	Metalac	5	3	0	2	11:7	6
7.	Jedinstvo	5	2	1	2	9:8	5
8.	Zadar	5	1	3	1	6:6	5
9.	Lokomotiva	5	2	1	1	10:12	5
10.	Rudar	5	2	1	2	8:10	5
11.	Šibenik	5	1	3	1	6:9	5
12.	Mura	5	2	0	3	9:11	4
13.	Aluminij	5	2	0	3	8:12	4
14.	BSK	5	1	0	4	7:13	2
15.	Ljubljana	5	1	0	4	6:14	2
16.	Istra	5	0	1	4	3:12	1

Pari prihodnjega kola: Borac — Zadar, Rudar — Šibenik, Aluminij — Lokomotiva, Orijent — Split, Metalac — Varteks, Mura — Ljubljana, Trešnjevka — Jedinstvo, Istra — BSK.

SLOVENSKA LIGA

Slavija — Koper	**preloženo**
Kovinar — Triglav	**3:1 (2:0)**
Nafta — N. Gorica	**1:1 (1:0)**
Celje-Kladivar — Ilirija	**1:2 (1:1)**
Svoboda — Železničar	**prekinjena**
Hrastnik — Rudar	**1:2 (1:0)**

1.	Nova Gorica	3	2	1	0	12:4	5
2.	Kovinar	3	2	0	1	8:7	4
3.	Nafta	3	1	2	0	3:2	4
4.	Rudar	3	2	0	1	5:5	4
5.	Hrastnik	3	1	1	1	5:4	3
6.	Celje-Kladivar	3	1	1	1	4:3	3
7.	Železničar	2	0	2	0	1:1	2
8.	Triglav	3	1	0	2	5:7	2
9.	Slavija	2	1	0	1	4:6	2
10.	Ilirija	3	1	0	2	3:6	2
11.	Svoboda	2	0	1	1	4:5	1
12.	Koper	2	0	0	2	1:5	0

Pari prihodnjega kola: Koper — Rudar, Železničar — Hrastnik, Ilirija — Svoboda, Nova Gorica — Celje-Kladivar, Triglav — Nafta, Slavija — Kovinar.

ZAHODNA CONSKA LIGA

Litija — Piran	**0:0**
Tabor — Kamnik	**2:1 (0:1)**
LTH — Primorje	**1:2 (1:2)**
Tolmin — Slovan	**1:0 (1:0)**
Izola — Sava	**1:2 (0:1)**
Kranj — Zagorje	**1:1 (0:0)**

1.	Tabor	3	2	1	0	7:3	5
2.	Zagorje	3	2	1	0	4:1	5
3.	Primorje	3	2	1	0	4:2	5
4.	Kamnik	3	2	0	1	8:3	4
5.	Tolmin	3	2	0	1	2:2	4
6.	Sava	3	1	1	1	5:5	3
7.	LHT	3	1	1	1	5:5	3
8.	Kranj	3	1	1	1	3:7	3
9.	Izola	3	1	0	2	6:3	2
10.	Piran	3	0	1	2	0:4	1
11.	Litija	3	0	1	2	2:6	1
12.	Slovan	3	0	0	3	1:6	0

Pari prihodnjega kola: Piran — Zagorje, Sava — Kranj, Slovan — Izola, Primorje — Tolmin, Kamnik — Ločan, Litija — Tabor.

43.

B. TRAVEN

General iz džungle

Balun Canan ni bil majhen trg kot Achlumal, tudi ne mestece kot Hucutsin. Kraj z več kot deset tisoč prebivalci je bil eden izmed najbolj pomembnih v zvezni državi, ki je štela samo šest mest z več kot pet tisoč prebivalci.

Tamkajšnja posadka je štela mnogo vojakov

Če bi hoteli mesto kratko in malo napasti, kakor so muchachosi to storili v Achlumalu, bi bilo to neizvedljivo. Če bi poskušali to storiti, bi se končalo s popolnim uničenjem uporniške armade. O tem ni dvomil noben muchacho.

General je skrbno razmišljal o načrtih, kako bi premagal in uničil tiste vojake, ne da bi mu bilo treba naskočiti mesto, dokler bi bile v njem čete. Če je hotel napasti glavno mesto zvezne države, ni smel pustiti teh čet v Balun Cananu za hrbtom, tem manj, ker so bile čete, na katere bi naletel v glavnem mestu, mnogo številnejše in bolje oborožene od tistih, ki so bile v Balun Cananu.

2

«Ali ti lahko kaj pomagam?» je vprašala Modesta, ko je stopila k Celsu. Celso je imel pred seboj strojnico, jo čistil, mazal z oljem in z neskončno potrpežljivostjo iskal vijake, ki so popustili, in gledal, če je kje pesek.

«Seveda mi lahko pomagaš, muchacha,» je odgovoril Celso. «Stopi malo tja k tistemu ognju in mi scvri svinjsko mast, da bi lahko tole tukaj dobro namazal in naoljil. Vraga, ko smo bili v Achlumalu, bi bil moral vzeti s seboj v štacuni kanto olivnega olja, s katerim je treba oljiti strojnico, če ni pri roki pravega strojnega olja.»

Modesta je prinesla velik sveženj cunj in jih položila na tla. «To je najbolje za čiščenje tako čudovitega kanona,» je smeje se dejala.

«Kje pa si dobila te krpe, Modesta? Saj je videti svila.»

«Saj tudi je svila, Celso. To je moja svilena obleka, ki si mi jo dal v štacuni na monteriji. Toda kaj mi bo svilena obleka, če se vojskujemo. Zdaj je mnogo bolje, če uporabimo to mehko svilo za čiščenje *ametralladore*.» Ko je to govorila, je že začela drgniti medeninaste dele, ki so se svetili, da bi se lahko človek v njih ogledoval.

«Najprej mi prinesi svinjsko mast, potem boš lahko tukaj dalje čistila,» je dejal Celso.

«To lahko tudi jaz prinesem,» je dejal mali Pedrito, ki je prišel z Modesto.

«Pravilno, *chamaquito*,» se je dobrovoljno zarežal Celso, «mast lahko prav tako prineseš kot Modesta. In potem ti bom pokazal, kako je treba pravilno in po predpisih namazati strojnico. Zakaj ko bomo spet v boju, ne bo časa za mazanje in čiščenje, in če potem zaskoči ob nepravem hipu, nas bodo preplavili uniformiranci in adijo moja lepa strojnica. Če hočeš nekoč postati dober strojničar, si zapomni tole: najvažnejše je, da si zmeraj pripravljen en dan prej kot nasprotnik in da si zmeraj dve uri prej na bojišču kot vojaški hlapci.»

«To si bom zapomnil, *mi comandante!*» je odgovoril Pedrito in salutiral. Potem je stekel proč in šel iskat posodo, da bi v njej prinesel vročo svinjsko mast.

Modesta je nekam zamišljeno z rokami zmečkala svilene cunje, da bi postale še mehkejše, kakor so že bile. Pozorno je opazovala sleherno kretnjo Celsa, ki je nekoliko odvil vijak, z lesenim koncem praskal prah in pesek iz cevi, navojev in špranj, obračal ročice, muho naravnaval zdaj tako zdaj drugače in kukal skoznjo, cev zavijal na levo in na desno in spet gledal skoznjo, da bi se veselil njenih spoliranih zavojev.

Ko ga je Modesta nekaj časa tako gledala, je globoko vzdihnila in nato tiho in plaho dejala: «Celso, ali veš, kaj bi najrajši na svetu znala?»

«Kaj pa, muchacha?» jo je vprašal, ne da bi dvignil pogled od namerjene muhe.

«Rada bi videla, da bi me naučil, kako takšenle kanon dela in kako streljaš z njim na uniformirane hlapce in na tiste, ki režejo ušesa.»

Celso je vstal in jo pogledal. «Res mislim, Modesta, da boš lahko postala zelo dober in uporaben vojak pri moji strojnici, če si boš dobro zapomnila, kar te bom naučil. Veš, dekle, vse te noči nisem mogel prav dobro spati. Zmeraj me obletava misel, kaj se bo pravzaprav zgodilo, če bi jo skupil. Kdo bo potem prevzel mojo strojnico, bi rad vedel? Vsi drugi že imajo svoje položaje in naloge. Ambrosio in Eulodio, oba moja pomočnika, nista vredna počenega groša, to ti moram že priznati. Ta dva sicer ne bežita. Ta dva ne bosta nikoli bežala, kdorkoli se bo že spravil nanju. Toda če tale kanon ne bo streljal, če se bo pri strojnici kaj zataknilo, ne bosta vedela, kaj naj storita, in bosta zgrabila mačeti, edino kar znata vražje dobro sukati, in tole lepo orožje bo umolknilo, ko ga bomo morda bolj potrebovali ko čisti zrak, ki ga vdihavamo. Stokrat sem jima že pokazal. Toda ta dva *burrosa*, osla, si nič ne zapomnita. Še meriti ne znata. Samo nastavita in mislita, da krogle letijo kar same tja, kamor naj bi po njuni želji letele, to je na ruralese. Z Generalom je prav tako kot z menoj. Oba imava hude skrbi, ker nihče ne ve, kako naj ravna z orožjem, ki si ga je priboril. Toda ti se boš naučila, Modesta, dobro vem. Ti si bistra. Tebi lahko prepustim orožje, če bi ga v boju potrebovali in če bi mene hudo usekalo v trebuh. In zakaj ne? Ti si prav tako lahko vojak kot jaz. Naučim te vsega, kar vem. In prepričan sem, da boš postala najboljša strojničarka tukaj pri upornikih.»

Modesta ga je pogledala in tiho dejala: «Ti si tako dober mladenič, Celso. Mislim, da te bom objela, ker si tako dober muchacho in imaš dobro srce. Res, Celso, takšen si. To sem ti hotela že dolgo povedati. In zdaj bom lahko pri tebi delala na tvojem lepem orožju.»

Komaj je Modesta znova in s podvojeno silo začela drgniti strojnico, je prištorkljal Coronel. «To sta mi dva strojničarja na bojišču in pred sovražnikom! Hudiča, tukaj sem se pa dobro urezal.»

Celso in Modesta sta prestrašeno dvignila pogled.

«Nič se ne bojta, zajca.» Coronel se je zasmejal. «Doslej se ni zgodilo nič hudega. Dober vojak mora zmeraj imeti v redu svojo puško in jo tako čistiti, da ne potrebuje nobenega ogledala. To se pravi, v garniziji in v miru. Toda mi se vojskujemo. Namažita mi blato na loščeno medenino in naj se to blato strdi, vama pravim. Potem opletita strojnico z listnatimi vejicami, brž ko bosta imela vojake v bližini. Seveda ne pustita blata v cev in ne v navoje, da se ne bi deli zaskočili. Če se tako sveti, kakor se zdaj sveti, hudič preklemani, se to vidi na sto kilometrov daleč in ni potreben noben daljnogled. Z barvo bi morala namazati ali z mastjo in še posuti s pepelom. Tako se dela v vojni. Če se ti prekleti psi približajo, morajo krogle udarjati kot iz topa, sovražnik pa ne sme videti, odkod prihajajo. Ali razumeš zdaj, Celso?»

«Prav imaš, Coronel. Na to nisem pomislil.»

«Saj tudi nisi mogel. Nihče ti tega ni prej povedal. Odslej pa veš. Tako veleva pamet.»

«Ali ti je zdaj žal lepe svilene obleke?» je vprašal Celso, ko jo je Coronel spet mahnil dalje.

«Prav nič,» je odgovorila Modesta. «Saj mi je bila tako ali tako zmeraj napoti. Sram me je bilo, da sem jo imela. Bila je prav takšna kot obleka bogatih Ladink. Čemu mi bo svilena obleka, saj smo uporniki.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst